

MKB Bank Zrt.

Kockázati beszámoló

2008.12.31

Tartalomjegyzék

KOCKÁZATI BESZÁMOLÓ	1
1. BEVEZETŐ.....	4
2. KOCKÁZAT KEZELÉSI CÉLOK ÉS ELVEK	5
2.1. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK ÉS A KOCKÁZATI STRATÉGIA	5
<i>Kockázatkezelési elvek .....</i>	<i>5</i>
<i>Kockázati stratégia.....</i>	<i>5</i>
2.2. SZERVEZET ÉS MENEDZSMENT	7
<i>Szervezet/belső kockázat riportolás/belső auditálás .....</i>	<i>7</i>
<i>Kockázat menedzsment és monitorozás.....</i>	<i>12</i>
2.3. HITEL KOCKÁZAT	13
<i>A hitelezési kockázat meghatározása (partner kockázat).....</i>	<i>13</i>
<i>Eljárásrend / limit / monitoring .....</i>	<i>13</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>18</i>
2.4. BEFEKTETÉSI KOCKÁZAT	19
<i>A befektetési kockázat definíciója .....</i>	<i>19</i>
<i>Eljárás / Limit .....</i>	<i>19</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>20</i>
<i>Kockázat menedzsment és monitorozás.....</i>	<i>20</i>
2.5. ORSZÁG KOCKÁZAT	21
<i>Az ország kockázat definíciója .....</i>	<i>21</i>
<i>Eljárás / limit / monitoring.....</i>	<i>22</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>23</i>
2.6. PIACI KOCKÁZAT	23
<i>A piaci kockázat definíciója .....</i>	<i>23</i>
<i>Eljárás / limit .....</i>	<i>23</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>24</i>
<i>Kockázat kezelés és monitorozás.....</i>	<i>24</i>
2.7. BANKI KÖNYVI KAMATKOCKÁZAT.....	24
<i>A kamatkockázat definíciója.....</i>	<i>24</i>
<i>Eljárás / limit .....</i>	<i>25</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>25</i>
<i>Kockázat kezelés és monitorozás.....</i>	<i>25</i>
2.8. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT.....	25
<i>A működési kockázat definíciója .....</i>	<i>25</i>
<i>Eljárás.....</i>	<i>26</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>26</i>
<i>Kockázatkezelés és monitorozás.....</i>	<i>26</i>
<i>Üzletmenet-folytonosság Tervezés .....</i>	<i>27</i>
<i>HunOR adatkonzorciumi tagság .....</i>	<i>27</i>
2.9. LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT.....	28
<i>A szerkezeti kockázat definíciója.....</i>	<i>28</i>
<i>Keretek / kockázat limitálás .....</i>	<i>28</i>
<i>Kockázat mérés .....</i>	<i>28</i>
<i>Kockázat kezelés és monitorozás.....</i>	<i>29</i>
3. AZ ALKALMAZÁS KÖRE.....	29
3.1. KONSZOLIDÁCIÓS KÖR.....	29
3.2. MKB CSOPORT STRATÉGIAI BEFEKTETÉSEI MSZSZ SZERINT	30
4. KOCKÁZATI TÍPUSOK SZERINTI JELENTÉS.....	31
4.1. HITELKOCKÁZAT	31
4.2. HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS.....	38
4.3. RÉSZVÉNYBEFEKTETÉSEK A BANKI KÖNYVBEN	39
4.4. PIACI KOCKÁZAT	39
4.5. A BANKI KÖNYVBEN NYILVÁNTARTOTT ESZKÖZÖK KAMATLÁBKOCKÁZATA	40

4.6.	OPERÁCIÓS KOCKÁZAT	40
4.7.	LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT	40
5.	TŐKEMEGFELELÉSI MUTATÓ ÉS SZAVATOLÓ TŐKE	42
5.1.	ELJÁRÁS / LIMIT	42
5.2.	TM-RE VONATKOZÓ KOCKÁZATI MUTATÓK KALKULÁCIÓJA	43
	<i>Szavatolótőke elemei .....</i>	<i>43</i>
	<i>Tőkekövetelmény meghatározása .....</i>	<i>45</i>

1. Bevezető

Általános információk

Az MKB Bank Zrt. ("MKB" vagy "Bank") Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank, amely az érvényben lévő magyar jogszabályok szerint működik, tevékenységét a hitelintézeti törvény határozza meg. Az új nevet 2007. június 26-án jegyezte be a cégbíróság. Az MKB címe: 1056 Budapest, Váci u. 38. A Bank belföldi és külföldi pénzügyi tevékenységét banki és nem banki leányvállalatokon keresztül bonyolítja le.

Az MKB Bank Zrt. a Németországban bejegyzett BayernLB Csoport tagja, amelynek székhelye: D-80333 München, Brienner Str. 18., Németország.

Jogszabályi és Felügyeleti háttér

Az MKB Bank Zrt. nyilvánosságra hozatali kötelezettségével kapcsolatos elvek meghatározása az EK 2004. december 15-én kiadott 2004/109/EK számú ún. transzparencia irányelve, illetve a Hpt. magyar jogba ezt átültető 137/A §-ának előírásai szerint készült.

Az új Bázeli Tőkeegyezmény 3. pillérének megfelelő közzétételi követelmények át lettek ültetve a nemzeti jogba és ennek megfelelően dolgozta ki a Bank a kockázati beszámolóját.

A dokumentumban alkalmazott / hivatkozott jogszabályok és banki szabályozások:

- Az Európai Parlament és a Tanács 2004. december 15-i 2004/109/EK irányelve a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról
- 1996. évi CXII. tv. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)
- 250/2000. (XII. 24.) kormányrendelet a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (hitelintézeti kormányrendelet)
- 234/2007. (IX. 4.) kormányrendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről

Jelen dokumentum célja, rendeltetése

A Bank kibocsátóként több értéktőzsdén is jelen lehet, így befektetői és ügyfelei érdekeit szem előtt tartva alapvető érdeke, hogy működésével, stratégiájával, eredményével kapcsolatos információkat a nyilvánosság rendszeres időközönként gyorsan, ingyenesen és megkülönböztetés mentesen megismerhesse.

A Bank egyedi alapon, a tagállami hitelintézeti anyavállalat a Hpt. 90. § (2) bekezdése szerint, összevont alapon is nyilvánosságra hozza a külön jogszabályban meghatározott információkat.

A Bank elkötelezett a tekintetben, hogy a nyilvánosságot oly módon tájékoztassa, hogy átláthatóságát, ismertségét biztosítsa. Ennek keretében a nyilvánosság számára mindazon információkat eljuttatja, melyek a Bank megítélését közvetlenül vagy közvetve érinthetik és elősegíthetik az ügyfelek, befektetők döntéshozatalát. Mindezen elkötelezettséget a transzparencia irányelv szellemében, rendszeresen, időben, pontosan kommunikálva kívánja megvalósítani.

A Bank közzétételi alapelve az, hogy a nyilvánosságra hozatal során figyelembe veszi és maradéktalanul teljesíti a vonatkozó jogszabályokban (hitelintézeti törvény és 234/2007. (IX. 4.) Kormányrendelet) előírtakat.

2. Kockázat kezelési célok és elvek

A 2.fejezet részletesen bemutatja a kockázatkezelési elveket és célokat, a kockázatkezeléssel foglalkozó szervezeti egységeket és részletesen kifejti az alapvető kockázatok kezelését, mérését és monitorozását. Az MKB Csoport által kialakított és alkalmazott kockázatkezelési irányelvek teljes mértékben harmonizálnak az anyabank BayernLB által kialakított irányelvekkel.

2.1. Kockázatkezelési elvek és a kockázati stratégia

Kockázatkezelési elvek

A Bazel 2 felkészülés alapkövetelményeinek, illetve a BayernLB irányelveinek, valamint alkalmazott módszertanának követésével bevezetésre került az ICAAP eljárásának koncepciója (igazodva a jogszabályi és felügyeleti elvárásokhoz).

A Bank belső tőkeszükséglet számítási eljárását az anyabank módszertanának és a Bank sajátosságainak (portfólió, lokális gazdasági helyzet) megfelelően alakította ki.

A BayernLB kockázatvállalási folyamatokat érintő 31 csoportszintű irányelvnek implementálási tevékenység körében kiemelt érdemmel a fedezetértékelésre, a szegmens- és portfóliószintű stratégiák kialakítására vonatkozó szabályok, valamint a Bank kockázati döntéshozatali-, valamint egyéb kockázati szabályainak – az alapelvekkel összhangban történő – kialakítása, finomhangolása.

Kockázati stratégia

A kockázati stratégia az üzleti stratégiával összhangban került kialakításra. A kockázati stratégia feladatai arra irányulnak, hogy kiegyensúlyozott kockázat/hozam arány jöjjön létre a Csoportban, folyamatosan fennmaradjon a bank kockázatviselő képessége, és fenn tudja tartani kockázati fedezettségét. A stratégia meghatározza az egész bank fő tevékenységi köréhez tartozó kockázatkezelés céljait, beleértve a középtávú tervezést is, így biztosítva az éves eredmény- és kockázatkezelés kereteit. A kockázati stratégia részletes követelményeit a

kockázati politika, valamint az irányelvek és a működési utasítások tartalmazzák; ezek betartása és betartatása révén érhetőek el a kockázati stratégia céljai és célkitűzései. A kockázati stratégiát az Felügyelő Bizottság hagyja jóvá.

A Kockázati Stratégia általános irányelvei

- A Bank összes üzleti tevékenységének végső célja az, hogy kockázati tartalékok megképzése után megfelelő nagyságrendű és tartós nyereségre tegyen szert.
- Tartós eszköz-növekedés jól kezelt kockázatokkal valósuljon meg.
- Az értékesítési és kockázatkezelő területek közös felelősséggel tartoznak a kockázati tartalékképzés utáni nyereség tekintetében.
- Nem lehetséges kockázatvállalás jóváhagyott kockázati limit nélkül
- A Bank csak olyan kockázatot vállal, amely felmérhető és kezelhető, illetve amely nem haladja meg kockázatviselő képességét.

A materiális kockázatok a Bank belső tőkekövetelmény számításában (ICAAP) kerülnek megállapításra. Az alapvető kockázatok a fejezet további része részletesen tárgyalja.

A Bank stratégiai modelljének kidolgozása és megvalósítása

A Kockázati Stratégia célja a Bank kiegyensúlyozott kockázat/hozam arányának, folyamatos kockázatviselő képességének és a kockázatok fedező eszközök fenntartásának biztosítása. Megfogalmazza a Bank egészére vonatkozó fő üzleti tevékenység kockázatkezelésének célját, beleértve a közép-távú tervezést, biztosítva ezzel az éves nyereség- és kockázat-tervezés keretét.

A Bank egészére vonatkozó kockázati stratégiát egyéb, a fő kockázatok, ágazatok és termékeket érintő kockázati stratégiák egészítik ki. A Csoport egységes kezelése érdekében a leányvállalatok kockázati stratégiáinak is ezen a stratégián kell alapulniuk.

A kockázati stratégiának a követelményei a kockázati politikákban, továbbá irányelvekben és működési utasításokban kerülnek részletezésre. A fő hitel-folyamat mellett, amely döntő a hitel-ügyletek szempontjából, ezek az instrukciók az alárendelt részfolyamatokat is szabályozzák. A kockázati politikák meghatározzák a kockázati típusok kezelésének fő irányelveit a Kockázati Stratégia céljainak fenntartása, megőrzése érdekében.

A menedzsment feladata, hogy meghatározza az üzleti stratégiát és az azzal konzisztens kockázati stratégiát, amely rendszeresen felülvizsgálatra kerül.

Az éves stratégiát megfogalmazó tervezési folyamat kezdetén az Igazgatóság megvizsgálja a stratégiai és működési célokat és azt, hogy a Bank milyen mértékben teljesítette azokat. Ennek során az Igazgatóság a következő stratégiai munka irányelveként megfogalmazza az egyértelmű mennyiségi és minőségi célkitűzéseket. A keret meghatározza a kockázati étvágyat és a nyereségességgel kapcsolatos, valamint a stratégiaileg hangsúlyos célértékeket. Ezen irányelvek alapján az egyes Üzleti Területek megvitatják aktuális céljaikat és orientációikat, és meghatározzák a működésükkel kapcsolatos hangsúlyokat, illetve intézkedéseket, kezdeményezéseket fogalmazznak meg, biztosítva, hogy azok összhangban legyenek a Bank egészének stratégiájával. Ennek a munkának az eredményeként az Igazgatóság az éves üzleti tervezés alapvetéseként véglegesíti az üzleti és kockázati stratégiákat. A stratégiák az alkalmazottak által történő megismerés céljából a Bank belső kommunikációs hálózatán közzétételre kerülnek.

Az Igazgatóság a stratégiát évente felülvizsgálja és hozzáigazítja az aktuális körülményekhez. Amennyiben a Kockázati Stratégia két felülvizsgálati időpontja között olyan információ merül fel, ami arra utal, hogy a kockázatok jelentős romlása várható, rendkívüli felülvizsgálatra kerül sor.

2.2. Szervezet és menedzsment

Szervezet/belső kockázat riportolás/belső auditálás

Az MKB Csoport üzleti tevékenysége során számos kockázattal találkozik, ezért a kockázatkezelés a Csoport működésének elválaszthatatlan része és üzleti, valamint pénzügyi teljesítményének alapvető komponense. Az MKB Csoport kockázatkezelési tevékenysége úgy került kialakításra, hogy minden releváns kockázat felismerhető és kezelhető legyen. Ezt mind a stratégiai, mind az operatív szinten egyaránt érvényesülő, a hagyományosan prudens kockázatkezelési kultúra iránti elkötelezettség biztosítja.

Bizottságok bemutatása

Igazgatóság

Az Igazgatóság a társaság operatív ügyvezető szerve, ellátja az ügyvezetéssel kapcsolatos feladatokat. Az Igazgatóság hatáskörébe tartozik a magas szintű kockázatvállalási szabályozások jóváhagyása, valamint a hitelezési kockázatokkal kapcsolatos delegált döntési hatáskörök megállapítása, továbbá döntéshozatal egyes kiemelt egyedi limitek tekintetében.

Felügyelő Bizottság

Felügyelő Bizottsága a legfelsőbb szinten ellenőrzi a Bank és az ellenőrző befolyása alatt álló hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások és befektetési vállalkozások összehangolt, prudens működését. Az Igazgatóság egyes kiemelt jelentőségű döntései a Felügyelő Bizottság jóváhagyását igénylik.

Hitelbizottság

A Hitelbizottság az MKB állandó, az Igazgatóság alatti legmagasabb delegált döntési hatáskörrel rendelkező testülete, mely hetente, illetve ad hoc kerül összehívásra.

A Hitelbizottság feladata:

- Hitel előterjesztések jóváhagyása az Igazgatóság által megállapított delegált hatáskörök keretei között.
- Hitelezési döntési hatáskörök delegálása, szükség esetén visszavonása, éves szintű áttekintése és rendszeres monitorozása a delegált hitelezési döntésekre vonatkozó szabályozással összhangban.
- Minden olyan egyéb operatív döntés meghozatala és feladat végrehajtása, amely hitelezési kockázatokhoz kapcsolódik, és amelyek esetében nem szükséges az Igazgatóság döntése.
- Javaslattétel az Igazgatóság hatáskörében meghozandó hitelkockázati jellegű döntésekre.

ALCO (Eszköz-Forrás Gazdálkodási Bizottság)

Az ALCO felel az eszköz és forrás gazdálkodásért, valamint a Bank és a Bankcsoport likviditási, finanszírozási, tőke megfelelési és piaci kockázatainak biztosításáért. Az ALCO feladata a likviditási kockázat, a kamatkockázat, az árfolyamkockázat (deviza és értékpapír) és a tőke megfelelés kezelésére vonatkozó elvi politika kimunkálása és előterjesztése az Igazgatóság részére Bank és Bankcsoport szinten, amely a következőkre terjed ki:

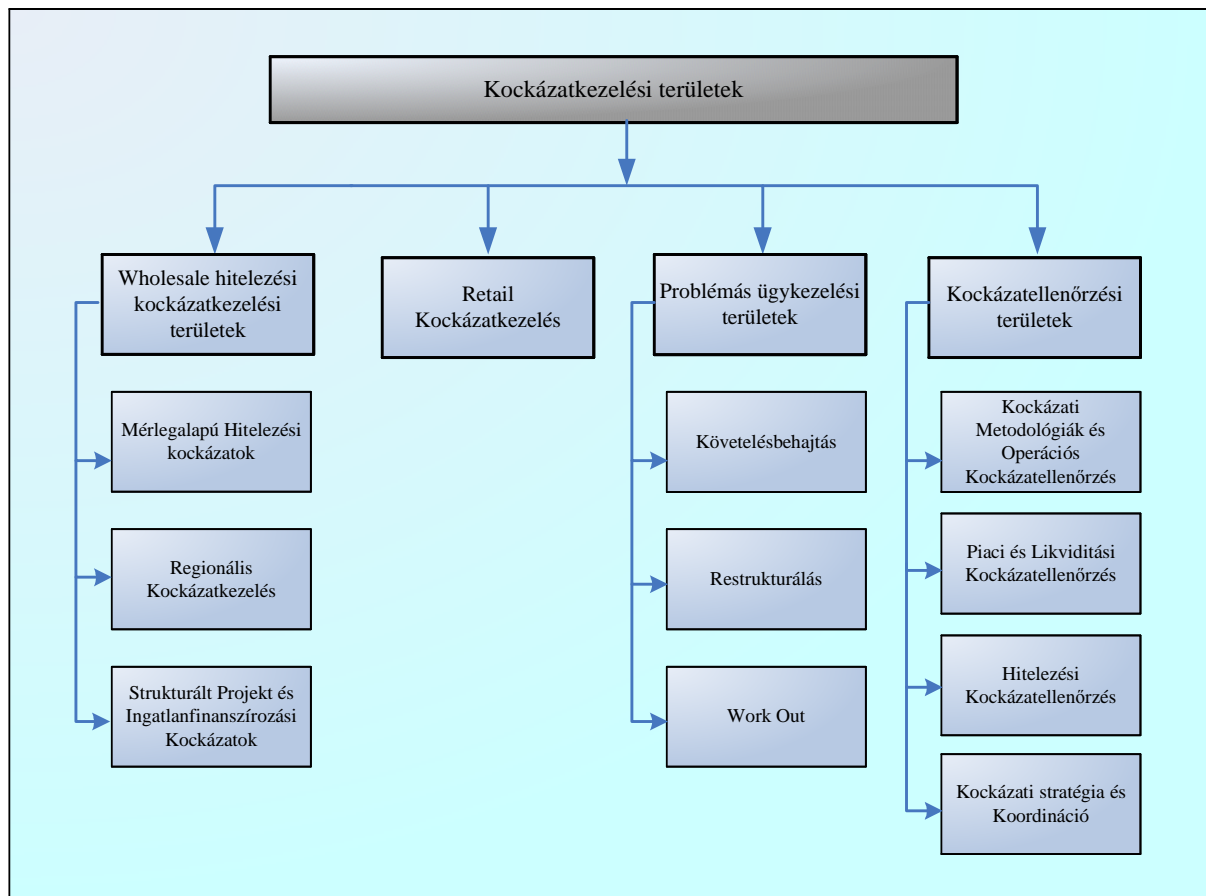
- a fenti kockázatokra vonatkozó mérési irányelvek és limitrendszer;
- a hatásköri és döntési mechanizmus;
- a limittúllépések kezelésére vonatkozó irányelvek.

A limitrendszer felállítása során az ALCO javaslatot tesz a saját hatáskörére és limitjeire az egyes kockázatok menedzselését illetően. E hatáskörén belül megállapítja, milyen mértékben és milyen kondíciókkal jogosítja fel a pénz- és tőkepiaci ügyvezető igazgatót a kamat-, árfolyam- és likviditási kockázat, valamint a számviteli és pénzügyi ügyvezető igazgatót a tőke-megfelelési kockázat kezelése operatív feladatainak irányításában, elvégzésében. Megtárgyalja és előterjeszti a speciális eszköz-forrás gazdálkodási és kockázatkezelési termékek komplett szabályozását.

Az ALCO feladata továbbá az éves üzleti terv végrehajtása, megvalósítása során a Bank és Bankcsoport kockázati kitétségének rendszeres áttekintése, azoknak a kockázati limitrendszeren belül tartása, a kockázati kitétség indokolt esetben azonnali csökkentése.

Kockázati terület szervezeti felépítés

Kockázati területek bemutatása

Wholesale hitelezési kockázatkezelési területek

Mérlegalapú Hitelezési Kockázatok, Regionális Kockázatkezelés, valamint Strukturált, Projekt- és Ingatlanfinanszírozási Kockázatok

A területek feladata az egyedi ügyfélalapon alapuló, egyedi kockázatkezelésű wholesale mérlegalapú hitelezési (vállalati, pénzügyi, intézményi), valamint projekt-, ill. strukturált finanszírozási kockázatok prudens kezelése, ezen belül:

- Kockázat-kezelési elvek, folyamatok, elemzési és kockázatkezelési technikák egységes alkalmazásának biztosítása.
- Ügyfélszegmensek, ágazatok kockázati szempontú felmérésének kialakítása, ágazati hitelkockázati stratégiák készítése.
- Ügyfél limitek létesítésének, felülvizsgálatának előkészítése, ügyfelek kockázati szempontú értékelése, részvétel a döntéshozatalban.
- Ügyfél-, ügylet- és biztosíték-monitoring az üzleti területekkel együttműködésben.
- A jóváhagyott limit terhére történő kockázatvállalást megelőzően szerződéskötést megelőző, továbbá adott ügyletek körében folyósítást megelőző ellenőrzés végzése.
- Ügyfélminősítés végzése.
- Az egyedi céltartalékok, illetve értékvesztések megállapítására, felülvizsgálatára vonatkozó kalkulációk készítése, javaslattevél provízióra.
- Intenzív kezelés végzése az Üzleti Területekkel közösen a korai figyelmeztető jelek alapján beazonosított ügyfélkörben.

Retail Kockázatkezelés

A Szakterület feladata az egyedi ügyféllimiten alapuló, egyedi kockázatkezelésű retail üzleti tevékenység hatékony és prudens kockázati felügyelete.

- Egységes kockázat-kezelési elvek, módszertan és eszközrendszer működtetése az elemzési technikák egységes alkalmazásának biztosítása.
- A tömegszerű, statisztikai alapon történő kockázatkezelés eszközrendszerének kialakítása, karbantartása, visszamérése.
- Portfólióelemzések alapján a retail hitelkockázati stratégia rendszeres felülvizsgálata, karbantartása, az üzleti stratégiák kialakításának támogatása. A banki retail hitelportfólió különböző szempontok szerinti vizsgálata, a portfóliókockázatok felmérése, a Bank saját adatain alapuló scorecard-ok/döntési modellek kialakítása, továbbfejlesztése, visszamérése.
- Kivételes esetekben egyedi kockázati döntésekben részvétel.

Problémás Ügykezelési területek

Követelésbehajtás

A hitelezési tevékenység során keletkező problémás követelések költséghatékony és gyors kezelése a veszteségek minimalizálása, a megtérülések növelése érdekében. A soft collection, a hard collection, és egyéb szakmai feladatok ellátása a szakterület feladata, az alábbiak szerint:

- a Soft Collection terület a teljes lakossági és a teljes vállalati ügyfélkört érintő 3-60 ill. 90 napos késedelemmel rendelkező ügyletei esetében jár el (ügyfelek telefonos és levélben történő felszólítása a Standardizált behajtási szabályai szerint). A Soft szakaszban a biztosíték nélküli lakossági ügyletek felmondása megtörténik, míg a biztosítékkal rendelkező ügyletek nem.
- A Hard Collection szakaszban a teljes lakossági és a 125 Mft össztőkekitettséget nem meghaladó vállalati (mikro, KKV, Wholesale) ügyfélkör kezelése történik. A kezelés során külső közreműködők bevonása és biztosítékok érvényesítése mellett, egyeztetések történnek az ügyfelekkel az adósság rendezésére, illetve átstrukturálására vonatkozóan.

- A behajtási tapasztalatok szintetizálása, a megfelelő akvizíciós politika, hitelbírálati rendszer és kockázatkezelés kialakítása.
- A Követelésbehajtási rendszer működésének szakmai felügyelete, a követelményekhez történő folyamatos igazítása, módosítása, fejlesztése.

Restrukturálás

A terület feladata a nehéz pénzügyi helyzetben levő, de üzletileg reorganizálható problémás wholesale ügyfelek pénzügyi helyzetének stabilizálása hatékony és célzott intézkedésekkel a bank veszteségének minimalizálása érdekében.

- Az ügyfél pénzügyi-üzleti stabilizálása érdekében követendő banki stratégia, intézkedési terv kialakítása, végrehajtása. Az adósság rendezésére, illetve átstrukturálására vonatkozó megállapodás feltételeinek ügyfelekkel együttműködésben történő kialakítása, megvalósításuk nyomon követése.
- Az esetlegesen szükséges többletfinanszírozás feltételeinek és biztosítéki struktúrájának kialakítása. Speciális szerződéses konstrukciók kidolgozása, a jogi úton történő igényérvényesítés lehetőségeinek feltárása.

Work Out

A terület feladata a wholesale ügyfélkörben keletkező problémás követelések esetében a veszteség minimalizálása, igényérvényesítés, ezen belül:

- Az ügyféllel, illetve ügyfélcsoporttal szembeni kitettség, az ügyfél aktuális vagyoni helyzetének pontos felmérése, az ügyféllel, illetve az adott üggyel kapcsolatos szerződéses konstrukció felülvizsgálata (különös tekintettel a biztosítéki rendszerre, illetve annak elemeire, a biztosítékok fellelhetőségére, tulajdonjogi rendezettségére). A követelés rendezésére vonatkozóan követendő stratégia kialakítása, intézkedési terv meghatározása, végrehajtása, nyomon követése.
- A biztosítéki rendszer megerősítése (mind a meglévő biztosítékok vonatkozásában, mind pedig új biztosítékok bevonásával), illetve a biztosítékok érvényesítése.

Kockázatalellenőrzési területek

Kockázati Metodológiák és Operációs Kockázatalellenőrzés

A terület feladata a kockázatok azonosításához, számszerűsítéséhez, méréséhez szükséges előfeltételek meghatározása, módszertanok kialakítása, karbantartása, továbbá az operációs kockázatok kezelése, ezen belül:

- A hitelezési, operációs, ország-, és részesedési kockázatok azonosítását, mérését, limitálását biztosító módszertanok, eszközrendszerek kialakítása és karbantartása, ezen kockázatok modellezése, mérése és értékelése, különös tekintettel a gazdasági tőke számítására és a belső tőkeallokációra.
- A Bank Basel 2 felkészülési feladatainak azonosítása, koordinációja, minőségbiztosítása.
- Az operációs kockázatok kezeléséhez, mérsékléséhez szükséges folyamat kialakítása és koordinálása, az operációs kockázatokkal kapcsolatos veszteségekre vonatkozó

adatgyűjtés rendjének, az adatok besorolási, kiértékelési, visszacsatolási rendszerének működtetése.

Piaci és Likviditási Kockázatellenőrzés

A terület feladata a piaci és likviditási kockázatok feltárása, kezelése és monitorozása. Feladatai közé átfogó kockázati kontroll feladatok, a Treasury tevékenységével kapcsolatos kockázatellenőrzési, továbbá szabályozási feladatok tartoznak, ezen belül:

- A Bank piaci kockázatainak – kamat-, részvény-, devizaárfolyam-kockázat tekintetében – valamint a Bank átfogó likviditási kockázatának számszerűsítése, a Bank által vállalt piaci és likviditási kockázatok mérését, limitálását biztosító átfogó és teljes mérőrendszer működtetése, fejlesztése.
- A piaci és likviditási kockázatok, valamint a banki könyv kamatkockázatának kezelésével összefüggő modellek működtetése és fejlesztése
- A Treasury kockázatvállalási tevékenységével kapcsolatos ellenőrzési funkciók ellátását biztosító automatizált jelentéskészítő és mérőrendszer kialakítása és működtetése, a Treasury kockázatvállalási tevékenységének támogatása a termékfejlesztés, árazás, szabályozás terén, napi market conformity vizsgálatok.

Hitelezési Kockázatellenőrzés

A terület feladata a Bank hitelezési tevékenysége során felmerülő kockázatok azonosításának, kezelésük megfelelőségének folyamatos kontrollja, visszamérése, elemzése, a veszteségek optimalizálása és kockázatkezelési folyamatok hatékonyságának biztosítása kockázati kontroll és szabályozás eszközrendszerén keresztül, ezen belül:

- A hitelezési portfólió kockázati szempontú értékelése, a rating/scoring eredmények hitelezési folyamatba való beépülésének, továbbá a hitelezési döntési hatáskörök gyakorlásának nyomon követése, a hitelezési termékek, folyamatok, konstrukciók, szabályozások kockázatkezelési szempontból való megfelelőségének vizsgálata.
- A provízióképzés folyamatainak, támogató rendszereinek kialakítása, karbantartása, felügyelete, a provízió alakulás tendenciáinak vizsgálata.
- A wholesale és a Kockázati Terület egyedi döntését igénylő retail ügyletek körében folyósítás ellenőrzés végzése.
- Az ingatlanbiztosítékok egységes kezelésének, nyilvántartásának, értékelésének biztosítása, likvidációs értékek karbantartása, visszamérése, a Bankkal szerződött ingatlanszakértők minősítése, tevékenységük szakmai kontrollja.

Kockázat menedzsment és monitorozás

A legfontosabb kockázatkezelési alapelvek közé az Igazgatóság szintjén érvényesülő végső kontroll, a kockázatvállaló területektől elkülönült független ellenőrzés, valamint a kockázatok megfelelő mérése, diverzifikálása, figyelése és jelentése tartozik. A kockázatok és a kockázatvállalási hajlandóság szervezetben belüli hatékony kommunikációja, a kockázatok felismerésére, mérésére, figyelésére és kezelésére vonatkozó folyamatos fejlesztések, a

kulcsfontosságú kockázatkezelési folyamatok és eljárások naprakészé és felhasználóbaráttá tétele, teljesítményének fokozása, valamint a megfelelően képzett munkaerő alkalmazása az MKB Bank hatékony kockázatkezelési funkciójának zálogai.

A Csoport negyedéves kockázati jelentéseinek célja a bankcsoport kockázatvállalásának felmérése. Ez a jelentés tájékoztatja az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot a legfontosabb folyamatokról, kockázatokról a kockázati mutatók alakulásáról, egyedi és MKB bankcsoport szinten egyaránt.

A Hitelbizottság rendszeresen felülvizsgálja a kockázatok kezelésére, ellenőrzésére szolgáló politikát, szabályozásokat, eljárásrendeket, limiteket, és a szükségessé váló döntéseket saját hatáskörben meghozza, illetve a hatásköri szabályozásokban meghatározott esetekben az Igazgatóság, valamint a Felügyelő Bizottság elé terjeszti.

Az Igazgatóság jóváhagyja a Bank által vállalható piaci kockázatok felső értékét, terjedelmét, melyet portfólió szinten szabályozott limitrendszer biztosít. A Bank piaci kockázatait szabályozó politikák kialakítása és kezelése az Eszköz és Forrásgazdálkodási Bizottság (ALCO) felelősségi körébe tartozik, melynek kereteit az Igazgatóság által jóváhagyott limitek jelentik. A piaci kockázatok szabályozó politikák tartalmazzák a kockázatkezelési folyamatok leírását, a kockázatok számszerűsítésének módszertanát, a döntési folyamat kompetenciáinak ismertetését, valamint a limitek túllépéseire vonatkozó szabályozásokat. Az ALCO tagjai a Bank azon vezetői, akiknek pozíciójához üzleti döntési felelőségek kapcsolódnak. A piaci kockázatok a Kockázati Terület méri és jelenti. Operatív szinten a piaci kockázatok a Pénz- és Tőkepiaci Igazgatóság konszolidáltan kezeli.

2.3. *Hitel kockázat*

A hitelezési kockázat meghatározása (partner kockázat)

A hitelezési kockázat abból származik, hogy az ügyfél egy adott hitel vonatkozásában bármilyen okból nem, vagy nem megfelelő időben tesz eleget fizetési kötelezettségeinek. A kapcsolt vállalkozásoknak nyújtott kölcsönökből vagy kölcsön-típusú forrásokból származó kockázatok ugyancsak a Bank hitelkockázat-kezelési mechanizmusában szerepelnek.

Eljárásrend / limit / monitoring

A hitelkockázat a Bank legfontosabb kockázati típusa.

Hitelkockázati limit kerül megállapításra minden Ügyfélre és Ügyfélcsoportra, amellyel szemben a Bank kockázatot vállalt. A limit „Az MKB Zrt. Delegált Hitelezési Döntési Hatásköri Szabályzata (HDSZ)”, illetve a „Felsőszintű Kockázati Döntési Hatásköri Szabályzat (KDSZ)” alapján kerül jóváhagyásra az illetékes döntéshozó által.

Jóváhagyott limit magában foglalja az Ügyféllel szembeni kockázatvállalások teljes összegét. A limit nem jelent kockázatvállalási kötelezettséget, a limitre vonatkozóan az Ügyféllel

szervződés nem köthető, és tájékoztatás sem adható a Bank részéről. A banki kötelezettségek szerződés keretében keletkeznek.

Wholesale limitek esetében a limitdöntés mindenkor az Üzleti és Kockázati terület közös szavazatát igényli. Standard retail esetben a Kockázati Terület által karbantartott scoring eredménye alapján az Üzleti Terület döntése szükséges.

A limit megállapítása a jóváhagyástól számított maximum egy éves időtartamra vonatkozik.

Limitek jóváhagyott érvénytartama alatt végbemenő változások figyelemmel kísérése a monitoring keretében történik. Wholesale limitek esetében a monitoring alapja az Ügyféllel történő folyamatos kapcsolattartás, mely az Ügyfélnél történő személyes látogatást, a nyilvános és banki belső adatbázisok figyelését, valamint egyéb formájú (telefon, banki tárgyalás, levél stb.) kapcsolatot jelent. Minden, a banki kockázattal kapcsolatos lényeges információról írásbeli jelentés készül, és ha szükséges, ezek alapján történik a javaslattevel megfelelő banki intézkedések megtételére.

Monitoring jelentés készítésére abban az esetben is szükség van, ha az ügyfél nem használja a limiteket.

Retail expozíciók esetében a monitoring alapvetően és elsődlegesen az ügyfél szerződéses kötelezettségeinek esetleges nemteljesítésére (elsősorban a fizetési késedelemre) vonatkozó információkon alapul.

A jóváhagyott limitek módosítására több indok alapján kerülhet sor. A módosító Limitelőterjesztés általában akkor készül, amikor emelni, csökkenteni, átcsoportosítani szükséges a már jóváhagyott limitek összegét, ill. a limithez jóváhagyott biztosítékot.

A hitelezési és kereskedési limitek partnerkockázat kezelési rendszeréhez történő illesztése

Az MKB a Treasury tevékenységéből eredő partnerkockázatoknak kitett pozícióikból eredő potenciális veszteségek korlátozására limiteket rendel az egyes ügyfelekhez, ügyfélcsoportokhoz. A Treasury által kötött ügyletek összessége a limitmérés hatálya alá tartozik. A Treasury partnerkockázatok vállalását szabályzó limitek egy egységes szerkezetű rendszerben kerülnek meghatározásra, lehetővé téve az egyes ügyfelek/ügyfélcsoportok limitkihasználtság szintjeinek összehasonlítását, illetve ezen mérőszámok alapján az új limitek tervezését.

Az MKB három partnerkockázati fajtát különböztet meg és limitál a Treasury ügyletekhez kapcsolódóan.

Helyettesítési kockázatra felállított limitek azt a potenciális veszteséget hivatottak korlátozni, amikor az ügyfelet default esemény éri az ügyféllel kötött ügylet megkötése és annak lejáratá között. Ekkor a veszteség abból származhat, hogy az eredetihez hasonló ügylet a Bank szempontjából csak rosszabb piaci feltételek mellett köthető meg.

Az MKB saját számlás értékpapír pozícióiból eredő kibocsátói kockázatok korlátozására a hitelkockázattal rendelkező kibocsátók esetében kibocsátói limit kerül megállapításra.

A limitek harmadik csoportja az ügyfél/ügyfélcsoport Treasury ügyleteihez kapcsolódó elszámolási kockázat korlátozása céljából kerül felállításra, egy meghatározott elszámolási időszakra várható a partnertől érkező pénzbeáramlások maximális értékét határozza meg.

Minősítő rendszerek

A Bank külső és belső minősítéseket is használ. A Bank a külső minősítések használata mellett az IRB felkészülés részeként megfelelő belső minősítési rendszereket is alkalmaz.

A Bank a jogszabályban meghatározottak szerint a külső minősítő cégek minősítéseinek alkalmazására vonatkozóan élt a Hkr. 22. § (1,2,3) paragrafusban adta lehetőséggel. Az MKB mérlegelve rendelkezésre álló lehetőségeit (figyelembe véve a kapacitásokat, költségeket) egy külső minősítő cég, nevezetesen Moody's minősítő cég minősítéseink használata mellett döntött a kitétségeink, illetve partnereinek súlyozásának meghatározásának tekintetében.

A választott külső minősítő cég, azaz a külső rating következetesen, összbanki szinten egységesen alkalmazandó. A Moody's minősítő cég minősítési kategóriáinak megfeleltetése a Felügyelet (PSZÁF) által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján történik. A hitelminősítési besorolás és a Moody's minősítés által eredményezett súly kiosztása ennek megfelelően történik, a megfeleltetés a Felügyelet honlapján elérhető.

Kiegészítés:

- A hitelderivatívák tekintetében a Moody's minősítések az irányadóak, meghatározás a partner kockázati rendelet alapján történik.
- Igazgatósági anyag formájában rendelkezésre áll a bank döntése a Moody's minősítések alkalmazásának vonatkozásában.

A Bank a hitelbírálati rendszereiben már évek óta alkalmazza azon értékelési és elbírálási mechanizmusokat, amelyek alapján egy hitelkérelemről és az abban szereplő ügyfélről megállapítható, hogy hitelezhető-e a Bank szempont rendszerei alapján vagy nem.

Retail ügyfél esetében a Scoring alapján határozza meg az Ügyfél ratinget, míg a Wholesale esetében Rating eszközökkel.

Rating

A Bank különböző rating rendszereket alkalmaz. Ilyenek:

- Az RSU LB Rating a BayernLB és a többi német Landesbank által létrehozott rendszer. Ennek operatív üzemeltetését egy a Landesbankok által közösen létrehozott cég, az RSU felügyeli. Az LB Rating különböző modulokból áll. Ezek a modulok különféle ügyfélszegmensek minősítésének elvégzésére lettek kialakítva, és ennek megfelelően más-más metodológián alapulnak. Vannak bennük statisztikai alapúak, míg mások elsősorban szimulációt alkalmaznak.
- A Rating Explorer a BayernLB által fejlesztett keretrendszer, mely különféle beléágyazott modulokkal készült ratingek Bázel 2 konform kezelését teszi lehetővé. Ez többek között a négy szem elvének érvényesítését, a ratingek dátum és készítő szerinti visszakereshetőségét foglalja magában.

A rating készítéshez és rögzítéshez a rating rendszereken kívül egyéb eszközök, folyamatok is kapcsolódnak. Ilyenek:

- A Global Format a BayernLB által kialakított pénzügyi elemző rendszer, mely a pénzügyi adatok nyilvántartását és egységesített módszerrel történő elemzését segíti. A rendszer a pénzügyi adatok közvetlen kezelését végzi, használható egyes rating modulok által kért pénzügyi adatokkal történő feltöltésére is.
- A Központi Rating Adatbázis (CRD) abból a célból került kialakításra, hogy legyen egy központi hely, ahol valamennyi banki terület, mely felhasználja a rating készítés eredményét, naprakész információt találhat.

A Bank Egységes Banki Szegmentációról szóló vezérigazgatói utasítása tartalmazza, hogy rating készítéskor melyik rendszert és azon belül melyik modult kell használni. A rating készítési folyamatot az Általános Wholesale Ügyfél- és Partnerminősítési szabályzat és az egyes rating modulokra vonatkozó használati utasítások tartalmazzák.

Scoring

A hitelbírálat során figyelembe vett szempontrendszert a scoring foglalja magába. A scoring meghatározza az ügyfél minősítési kategóriáját illetve azt, hogy adott termék esetén mennyi az ügyfél által igényelhető maximális hitelösszeg. A minősítési kategória határozza meg azt, hogy egy ügyfél finanszírozható-e, azaz mekkora annak a valószínűsége, hogy a szerződésben vállalat kötelezettségeinek időben eleget tud tenni. A minősítési kategória meghatározásakor a Bank egy olyan szempontrendszert alakít ki termékenként, amely megfelelő óvatossággal megpróbálja előrejelezni a nemfizetés valószínűségét. Az előrejelzés egy bizonyos múltbéli időszak alatt megfigyelt jól illetve rosszul teljesítő ügyfelek hitel visszafizetési szokásait veszi alapul. Ezen szokásokat veti össze a Bank az igénylés kori ügyfél-információkkal. Az elemzés eredményeként elkészül egy olyan statisztikai szempontrendszer, amelyet a kérelem elbírálása során a Bank felhasznál az ügyfél meghitelezhetőségének megítélése érdekében.

Provízióképzés

Az értékvesztések és céltartalékok (együttesen: provízió) elszámolására a Számviteli törvény (2000. évi C. törvény) és a hitelintézetek könyvvezetésére vonatkozó kormányrendelet (250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet), valamint a vonatkozó belső szabályozások előírásai szerint, egyedi és csoportos bázison, a negyedévente végrehajtott minősítések alapján kerül sor.

A belső szabályozások szerint jelentősnek minősülő hitelek (ilyenek a normál és intenzív ügykezelési típusba tartozó wholesale ügyfelek felé fennálló, 250 M Ft materialitási értékhatárt elérő expozíciók, illetve a problémás ügykezelési típusba tartozó adósok felé fennálló, 125 M Ft materialitási értékhatárt elérő expozíciók) esetében a provízió képzésére egyedi alapon, az ügyletek várható jövőbeli cash flow-inak diszkontált értéke alapján meghatározott megtérülő érték és a könyv szerinti érték összevetésével kerül sor, akkor, ha az adott ügylettel kapcsolatban a várható veszteségre vonatkozóan objektív evidencia került előzetesen beazonosításra. A biztosíték értékesítéséből vagy beváltásából eredő megtérülést főszabályként legfeljebb a Biztosítéki Politikában meghatározott likvidációs értékek erejéig lehet figyelembe venni. Az így kapott jelenérték és az eredeti szerződés szerinti pénzáramok jelenértékének különbözete kerül megképzésre értékvesztésként/céltartalékként.

A provízió egyedi értékelés alapján történő meghatározására negyedévente kerül sor.

A retail hiteltermékek, valamint az egyedileg jelentős küszöbértéket el nem érő wholesale expozíciók esetében a szükséges provízió megképzése csoportos bázison, a tényleges múltbeli hitelezési veszteségráták és default valószínűségek alapján történik meg. A csoportos értékelés rátáit az Igazgatóság hagyja jóvá, felülvizsgálataikra szükség szerint, de legalább évente kerül sor.

A mérleg alatti tételek szükséges céltartalékának meghatározása a fentiekkel azonos elvek mentén történik meg, azzal a kiegészítéssel, hogy az adott tétel esetében a mérlegtétellé válás valószínűsége is figyelembe vételre kerül.

A fentiekén túlmenően a problémamentes állományra a múltbeli hitelezési veszteségek és a veszteségészlelési időszakok alapján kalkulált provízió kerül megképzésre (incurred loss modell).

A provízió változásának könyvelése a Bank számviteli nyilvántartásaiban havonta történik meg.

Hitelkockázat mérséklés

A Biztosítéki Politika szabályozza, a Bank kihelyezéseinek fedezetéül szolgáló biztosítékok elfogadhatóságának, hitelbiztosítéki értéke megállapításának, a kötelezettségvállalások fedezettségi mértéke megállapításának, a fedezetek folyamatos figyelemmel kísérésének és felülvizsgálatának rendjét.

A vonatkozó jogszabályi előírásokban meghatározott elismerhetőségi feltételeket és minimum- követelményeket teljesítő biztosítékok alkalmasak arra, hogy a hitelkockázat tőkekövetelményének csökkentése céljából figyelembevételre kerüljenek.

A Bank elfogad az irányadó jogszabályoknak és a vonatkozó belső szabályzatoknak megfelelő, abban rögzített, de a Bázél 2-es követelményeket nem teljesítő fedezeteket is, azonban csak a követelményeket kielégítő fedezetek alkalmazhatók a tőkekövetelmény csökkentésére.

A mérlegen belüli és kívüli nettósítás a Bankban nem alkalmazott.

A kockázatvállalás tartama alatt rendszeresen figyelemmel kell kísérni és dokumentálni a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az Ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétét, valós értékét és érvényesíthetőségét. A kötelezettségvállalás futamideje alatt a biztosíték értékében bekövetkezett lényeges romlás esetén az illetékes döntéshozók döntenek a szükséges intézkedésekről, illetve adott esetben standardizált intézkedéseket alkalmaz a Bank.

Likvidációs érték

A likvidációs érték képezi az adott expozíció biztosítéki fedezettsége megállapításának alapját, melynek meghatározásának módszertana elsődlegesen a biztosítékok érvényesítése során szerzett banki tapasztalatra épül.

A likvidációs érték, a biztosíték megfelelően előkészített, szakértő módon történő kényszerértékesítése során elérhető árbevétel. Célja a biztosíték kényszerértékesítése során elérhető reális bevétel meghatározása. Amennyiben egy esetleges kényszerértékesítés várható időtartama az egy évet meghaladja, a likvidációs érték további csökkentése indokolt.

A biztosíték az adós gazdasági sorsától független értéket kell, hogy képviseljen.

Amennyiben a biztosíték az adott expozíción túl egyéb kitettséget is biztosít, vagy egyébként azt – a Bank számára ismert – kötelezettségek terhelik, belső szabályzat szerint megállapított likvidációs érték csak a Bankot megelőző rangsorban rögzített, vagy egyébként a Bank pozícióját hátrányosan befolyásoló terhekkel csökkentett összegben vehető figyelembe.

Ha az adott biztosíték a vonatkozó jogszabályok szerint valamely közhiteles nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre (pl.: földhivatali bejegyzés), a Bank nyilvántartásban rögzített követelésének összege nem lehet kevesebb, mint a kitettség összege. Ellenkező esetben a likvidációs értéket legfeljebb a nyilvántartásba bejegyzett követelés összeg erejéig lehet figyelembe venni.

Kockázat mérés

A bank jelenleg a Standard módszer szerinti számítja tőkekövetelményét, ennek megfelelően a vonatkozó jogszabályban (196/2007. Hkr.) előírt minősítéseket használja kitettségeire, illetve partnereire, tehát a garancia nyújtó és a kezesség vállalókra vonatkozóan is.

Részletesen az 5.2. (1. Pillér szerinti kockázatok) számú fejezet foglalkozik a kockázattal súlyozott eszközértékkel és tőkeszükséglettel, továbbá az 5.2. (2. Pillér szerinti kockázatok) számú fejezet mutatja be az ICAAP számítások során használt kitettség és tőkeszükségletet.

2.4. Befektetési kockázat

A befektetési kockázat definíciója

Részesedési (tulajdonosi) kockázat: a részesedések csődkockázata. Ezek potenciális (érték) veszteségek:

- sajáttőke vagy sajáttőke-típusú finanszírozás nyújtásából (pl. csendestárs), pl. osztalék nemfizetése, részbeni leírás, értékesítés során realizált veszteség, vagy a rejtett tartalékok csökkenése;
- forrás-kockázatból (pl. felelősségvállalási nyilatkozat) és/vagy nyereség-veszteség transzfer megállapodás (pl. veszteség-transzfer).

Eljárás / Limit

A Bank tulajdonosi jogokat megtestesítő tartós befektetéseit (részesedéseit) stratégiai és üzletpolitikai céljainak elérése, tevékenységének támogatása, illetve hosszú távú jövedelmezőségének biztosítása érdekében a releváns kockázatok figyelembe vétele és kezelése mellett eszközli.

A részesedésekhez kapcsolódó kockázatnak tekintjük a tőke, vagy alárendelt kölcsöntőke értékvesztéséből, pótlólagos tőkejuttatásra vonatkozó kötelezettségből, valamint egyéb járulékos és reputációs kockázatokból származó potenciális veszteségeket.

A részesedések kezelésének alapelveit, ide értve a részesedésekhez kapcsolódó kockázatok kezelésének elveit és eszközeit a Bank Kockázati Stratégiája, illetve Befektetési Szabályzata tartalmazza. A Bank, befektetési között, azok tevékenysége, teljesítménye és saját üzleti modelljéhez való kapcsolódása alapján stratégiai és egyéb típusú befektetéseket különböztet meg. Stratégiai érdekeltiségeinek irányításában a Bank tulajdonosi jogai gyakorlásán túl a vezető testületekbe történő delegált tisztségviselőkön keresztül valósítja meg a tulajdonosi kontrollt és irányítást.

Az úgynevezett összevont felügyelet alapján az MKB Bank, mint irányító hitelintézet felelős az összevont felügyelet alá tartozó társaságok prudens működéséért.

A részesedésekhez kapcsolódó célok a középtávú stratégiai tervezés, illetve az éves pénzügyi tervezés keretén belül kerülnek meghatározásra, teljesítményük értékelését az Igazgatóság, illetve a Felügyelő Bizottság részére készített éves csoportbeszámoló tartalmazza.

A Bank által eszközölt befektetésekre vonatkozóan általános befektetési korlátot jelentenek a vonatkozó törvényi rendelkezésekben, így különösen a Hpt. vonatkozó szakaszaiban foglalt előírások. A törvényi rendelkezések által megszabott korlátoknál a Bank megfelelő döntési szervei szigorúbb korlátokat is meghatározhatnak. Az egyedi részesedésekhez kapcsolódó kockázatvállalásokról hozott limit döntés része a befektetési allimit.

A befektetési célú tulajdoni részesedések az értékesíthető kategóriába kerültek besorolásra, értékelésük bekerülési (könyv szerinti) értéken történik.

Amennyiben a piaci érték tartósan és jelentősen a könyv szerinti érték alá esik, értékvesztést kell elszámolni. Piaci érték tartós emelkedése esetén az értékvesztett értékpapírok körében visszairást kell alkalmazni, de legfeljebb az eredeti bekerülési értékig.

A tulajdoni részesedést jelentő tartós befektetések felülvizsgálatára, értékelésére és minősítésére vonatkozó szabályokat az Értékvesztés és Céltartalékképzési Szabályzat tartalmazza.

A nem valósan értékelt befektetéseket és értékpapírokat bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszairt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A valósan értékelt értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok és befektetések esetén a bekerülési érték fölé való értékelés a valós érték értékelési tartalékával szemben kerül elszámolásra. A bekerülési érték alá történő értékelésre a bekerülési értéken történő értékelés általános szabályai vonatkoznak, értékvesztést kell elszámolni.

A valós értékeléshez a Kondor rendszerből származó piaci árfolyamokat és nettó jelenértéket használja.

Az értékelés módját, az értékeléshez használt modelleket, az értékelés input adatainak származtatását utasítás szabályozza.

A forgatási célú részvények piaci árának, valamint értékeléséből következő értékvesztés elszámolás, értékvesztés visszairás elszámolása tekintetében az Értékvesztés és Céltartalékképzési Szabályzat irányadó.

Kockázat mérés

A részesedési kockázat számszerűsítésére a kockázati súlyos mérleg főösszeg Standard módszer szerint történő kalkulálásában irányadó rendelet alapján kerül sor 1.pillér szerint, míg 2.pillér szerint a nem stratégiai befektetésekre Egyszerű Kockázati Súlyozás módszerével (IRB) kerül megállapításra 370%-os kockázati súly alkalmazásával. A stratégiai befektetések esetén a tőkekövetelmény az alapvető kockázattípusok (hitel, piaci, operációs és részesedési kockázat) tőkekövetelményeinek összegeként adódik.

Részletesen az 5.2. (2.Pillér szerinti kockázatok) számú fejezet mutatja be az ICAAP számítások során tőkeszükséglet kalkulációját.

Kockázat menedzsment és monitorozás

A részesedések teljesítményének, kockázatainak folyamatos monitoringja a kialakított pénzügyi és kockázati jelentési rendszeren keresztül, illetve a Bank a társaságok irányító testületeibe delegált képviselői útján valósul meg. Mindemellett önálló dedikált szakterületek foglalkoznak a leányvállalatok irányításával, monitorozásával.

Rendszeresen készül csoportbeszámoló az Igazgatóság részére, melynek része a részesedések kockázati jelentése, amely magában foglalja a részesedések kockázati besorolását. A

részeselek kockázati besorolása a befektetésekhez kapcsolódó kockázatok azonosításán, felmérésén és értékelésén túl meghatározza az adott részeselek esetében alkalmazandó kezeléstípust, a szükséges intézkedéseket is. A rendszeres, éves kockázati felülvizsgálaton felül a részeselekhez kapcsolódó kockázatok időben történő felismerése érdekében a Bank korai figyelmeztető rendszert működtet.

A bankcsoport szintű kockázatkezelés rendszerében az MKB Euroleasing cégcsoport, az MKB Romexterra Bank, valamint az MKB Unionbank vonatkozásában kialakításra és bevezetésre kerültek az MKB csoportszintű kockázatkezelési sztenderdjei, melyek finomhangolása mellett az MKB gondoskodik a kockázatkezelési sztenderdek, módszertanok összhangjának folyamatos biztosításáról.

2.5. Ország kockázat

Az ország kockázat definíciója

Az országekockázat általánosan olyan veszteség felmerülésének veszélyét jelenti, amelyet az adott országban bekövetkező valamilyen, az MKB, mint hitelező/befektető által nem kontrollálható gazdasági, politikai, stb. esemény generál, úgy mint:

- a) az általános gazdasági feltételek jelentős romlása,
- b) politikai vagy társadalmi megrázkódtatás,
- c) eszközök államosítása vagy kisajátítása,
- d) határon túli fizetési kötelezettségekre vonatkozó fizetési moratórium kormányzati, államhatalmi intézkedéssel történő elrendelése,
- e) belföldi fizetőeszköz külföldre történő átváltására vonatkozó szabályozási intézkedések,
- f) a belföldi fizetőeszköz jelentős mértékű leértékelése vagy elértéktelenedése,

amelyek következtében

- i, a fizetésre kötelezett nem képes határidőben, illetve egyáltalán nem képes kötelezettségei teljesítésére, vagy
- ii, a Bank nem képes kikényszeríteni jogait a kötelezettel szemben.

Az országekockázat elemei:

- transzfer kockázat, amely azt a kockázatot jelenti, hogy a szerződés kötelezettje (kölcson felvevője, értékpapír vevője stb.) nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségének a szerződés szerinti devizában, miközben rendelkezik a szükséges pénzüsszeggel a helyi fizetőeszközben,
- szuverén kockázat, amely annak az országnak a fizetéseképtelenségéből adódik, amellyel szemben az intézménynek kitétsége van,
- Collective debtor risk, amely abból fakad, hogy az egész országot érintő esemény az adósok széles körének nemteljesítéséhez vezet.

Eljárás / limit / monitoring

A Bank országlimiteket (nettó kihelyezési limiteket) állít fel a BayernLB országminősítési rendszere, az országok Moody's ratingjei, és az üzleti lehetőségek alapján.

Országkockázat releváns kockázatvállalásnak minősül a külföldi ügyfél ügyféllimitje, és az országkockázatot külföldi országra transzferáló biztosítékok befogadása.

Országkockázat releváns kockázatvállalás csak abban az esetben kerül jóváhagyásra, ha a megfelelő országlimit, illetve azon belüli allimit rendelkezésre áll.

Az országlimiteket a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá. A többi döntést (pl. az országlimitek allokációja az MKB üzleti egységei között) az Igazgatóság hozza meg. A Kockázati Terület és az allokált limittel rendelkező üzleti területek közösen felelősek az országlimitek betartásáért.

Éves rendes felülvizsgálatra minden év utolsó negyedévében kerül sor az éves állományi és eredmény tervezéssel szoros összhangban, annak részeként. Az országkockázati limitek éves felülvizsgálata és a következő évre vonatkozó limitek meghatározása része az éves tervezési folyamatnak.

A monitoring folyamat keretében a Kockázati terület számszerűsíti és ellenőrzi az ország- és üzletági limitek kihasználtságát, illetve azok betartását, aktualizálja a limittel rendelkező országok kockázati besorolását, figyelemmel kíséri a limittel rendelkező országok kockázati megítélésében bekövetkező változásokat, illetve az arra hatást gyakorló eseményeket (politikai, gazdasági válság, fizetési moratórium, háború, stb.) és megteszi a szükséges intézkedéseket.

A Kockázati Terület az érvényes limittel rendelkező országok Moody's szerinti besorolását rendszeresen felülvizsgálja, és frissíti, valamint a BayernLB-től kapott országbesorolások alapján rendszeresen felülvizsgálja az érvényes limittel rendelkező országok BayernLB szerinti besorolását is.

Soron kívüli ország-, üzletági limitmódosításra abban az esetben kerülhet sor, ha egy üzleti területről olyan országkockázatot érintő, konkrét ügylettel alátámasztott üzleti javaslat érkezik a Kockázati Területre, amelynek megvalósítása az adott szervezeti egységre allokált üzletági limit, országlimit keretén belül nem lehetséges, vagy, egy adott ország besorolásában, kockázati megítélésében jelentős változás következik be.

Az országlimit bármilyen okból történő túllépése esetén haladéktalanul intézkedni kell a limittúllépés megszüntetése, illetve a túllépés következtében előállt helyzet megfelelő kezelése érdekében.

Az országkockázat miatt jelentkező addicionális kockázatok, megfelelő addicionális marzssal mitigálva beépülnek az árazásba.

Ennek megfelelően az országkockázattal érintett kockázatvállalások esetén a marzs tartalmazza az adott ország kockázatát tükröző felárat.

Kockázat mérés

A PSZÁF által kibocsátott szabályozásnak megfelelően, az MKB az országekockázati tőkekövetelményt az adott országgal szembeni összes kockázatvállalás, a szavatoló tőke és az adott állammal szembeni kockázatvállalások tőkekövetelményének számításához a CRD-ben megadott kockázati súlyok függvényében állapítja meg.

A Kockázati Terület felelős az országlimiték és a kihasználtságaik nyilvántartásáért és ellenőrzéséért.

2.6. Piaci kockázat

A piaci kockázat definíciója

Piaci kockázat alatt értjük a piaci árak változásából eredő potenciális veszteségek kockázatát. A piaci kockázat az MKB gyakorlatában a következő, egymással korreláló kockázati faktorokra bontható:

- kamatláb kockázat,
- devizaárfolyam-kockázat,
- árukockázat,
- részvényárfolyam-kockázat

Eljárás / limit

A piaci kockázatok kezelésére vonatkozó kereteket az MKB kockázati stratégiája határozza meg. Ennek megfelelően piaci kockázatot hordozó pozíciók csak a jóváhagyott limiteken belül vállalhatók; a Bank folyamatosan méri a már meglévő pozíciók kockázatát és monitorozza a felállított limitek kihasználtságát.

A Bank által használt limitrendszer célja a kockázatvállalás és ezzel párhuzamosan a tőkekövetelmény korlátozása.

Jelenleg a kereskedési könyvi tőkekövetelményének meghatározásánál a sztenderd módszert használja a Bank. A Bank Treasuryje nyitott pozíciót elsősorban ügyfelek kiszolgálása érdekében tart, spekulációs célú tevékenységet alacsony piaci kockázati limitek mellett folytat. A limitek az egyes pénzügyi portfóliók szintjén kerülnek meghatározásra, jóváhagyásuk igazgatósági hatáskörbe tartozik. A piaci kockázati limitrendszer három fő komponense a VaR, Volumen és a PLA (Potential Loss Amount) limit. A VaR limit az adott pénzügyi portfólió maximális potenciális veszteségét hivatott behatárolni. A Volumen limit az egyes portfóliókon belüli részvény, kötvény illetve deviza pozíciót maximálja. A Bank össz deviza nettó nyitott pozíciós limitje mellett a devizánkénti hosszú és rövid nyitott pozíciót is limitálja. A PLA limit az éves veszteség tekintetében korlátozza a kockázatvállalást.

Kockázat mérés

A piaci kockázatot a Bank parametrikus VaR módszerrel, 1 napos tartási periódust és 99%-os konfidencia szintet feltételezve naponta méri.

A VaR módszer alkalmazásával párhuzamosan a Bank rendszeresen végez szélsőséges piaci feltételeken alapuló, előretekintő elemzéseket is. Ezeknek a stressz teszteknek illetve forgatókönyv-elemzéseknek a célja a szokatlan piaci fluktuációk, krízisek esetén fellépő kockázati kitettségek feltárása és értékelése.

A Bank a kereskedési könyvi tőkekövetelményének meghatározásánál a sztenderd módszert használja. A piaci kockázat tőkekövetelménye nem éri el az összes tőkekövetelmény 5 százalékát, mely a Bank alacsony kockázatvállalási hajlandóságát tükrözi a piaci kockázatok tekintetében. A Bank Treasuryje nyitott pozíciót elsősorban ügyfelek kiszolgálása érdekében tart, spekulációs célú tevékenységet alacsony piaci kockázati limitek mellett folytat. A limitek az egyes pénzügyi portfóliók szintjén kerülnek meghatározásra, jóváhagyásuk igazgatósági hatáskörbe tartozik. A piaci kockázati limitek kihasználtságát a Treasurytől független kockázatellenőrzés méri és ellenőrzi napi szinten, melyről jelentést készít a Bank felső vezetésének. A piaci kockázati limitrendszer három fő komponense a VaR, Volumen és a PLA (Potential Loss Amount) limit. A VaR limit az adott pénzügyi portfólió maximális potenciális veszteségét hivatott behatárolni, a Bank 99%-os konfidencia szinten számolt 1 napos tartási periódus melletti parametrikus VaR módszert használja a limitkihasználtság meghatározására. A Volumen limit az egyes portfóliókon belüli részvény, kötvény illetve deviza pozíciót maximálja. A Bank összes deviza nettó nyitott pozíciós limitje mellett a devizánkénti hosszú és rövid nyitott pozíciót is limitálja. A PLA limit az éves veszteség tekintetében korlátozza a kockázatvállalást.

Kockázat kezelés és monitorozás

A piaci kockázati limitek mérését és ellenőrzését az üzleti területektől függetlenül végzi a Piaci és Likviditási Kockázatellenőrzés. A terület felelős napi szinten a piaci kockázati tőkekövetelmény meghatározásáért, valamint az érintett területek felsővezetői felé való napi riportolásáért.

2.7. *Banki könyvi kamatkockázat*

A kamatkockázat definíciója

A kamatláb kockázat a piaci kamatlábak változásának a Bank pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatláb kockázat szokásosan megkülönböztetett forrásai: újraárazási kockázat, hozamgörbe kockázat, bázis kockázat és opciós kockázat.

Eljárás / limit

A banki könyvi kamatkockázat kezelésére vonatkozó kereteket az MKB kockázati stratégiája határozza meg. Ennek megfelelően banki könyvi kamatkockázat csak a jóváhagyott limiten belül vállalható; a Bank folyamatosan méri a banki könyvi pozíciók kockázatát és monitorozza a felállított limitek kihasználtságát.

A Bank a nem kereskedési könyvi kamatláb-kockázati kitétségeinek megfelelő korlátokon belül tartása érdekében limitrendszert működtet. A Bank a kamatláb-kockázati limiteket a stressz tesztek eredményének figyelembevételével alakítja ki. A Bank a vállalható potenciális kockázat maximális mértékét a tőkéjével arányosan állapítja meg. A Bank nem kereskedési könyvi pozícióiból származó kamatláb-kockázati kitétséget behatároló limiteket az Igazgatóság hagyja jóvá. Az ALCO rendszeresen informálja az Igazgatóságot a limitek kihasználtságáról, az esetlegesen előforduló limittúllépésekről.

Kockázat mérés

A Bank statikus szimulációs technikákat alkalmaz kamatkockázatának mérésére. A Bank ezzel a módszerrel méri a kamatláb-kockázat rövid távú jövedelmezőségi, és a hosszabb távú, az üzleti értékre gyakorolt hatását is.

A feltételezett kamatlábváltozások üzleti értékre gyakorolt hatásának mértéke főbb devizanemenkénti bontásban havi gyakorisággal kerül kiszámításra. A mérési módszertan és a különböző termékek figyelembevételi módja az anyabankkal összehangolásra került. A Bank több scenárió szerinti értékelést végez. Jelenleg a futamidőnként és devizanemenként egységesen 200 bázispontos kedvezőtlen irányú kamatlábváltozás hatását figyeli kiemelten a Bank.

Kockázat kezelés és monitorozás

A banki könyvi kamatláb-kockázati limitek mérését és ellenőrzését havi szinten jelenti a Piaci és Likviditási Kockázatallenőrzés az ALCO felé. A terület felelős banki könyvi kamatkockázat 2 pillér szerinti tőkeigényének meghatározásáért.

2.8. Működési kockázat

A működési kockázat definíciója

A **működési kockázat** (Operational Risk – OpRisk) az emberi hibából, rendszerhibákból, a nem megfelelő vagy hibás belső folyamatokból illetve külső eseményekből eredő veszteségek kockázata, amely magában foglalja a jogi kockázatot is. A stratégiai, illetve hírnévromlásból (reputációs kockázatból) eredő kockázatok kívül esnek a működési kockázat fogalmán.

A jogi kockázat a jogszabályi előírások figyelmen kívül hagyásából, helytelen jogalkalmazásból, vagy a jogszabályváltozások nem időben történő figyelembe vételéből származó kockázatok összessége.

Eljárás

A működési kockázat megfelelő azonosítására, kezelésére és monitoringjára szolgáló elvek, szabályok és eljárások a Kockázati Stratégiában, valamint a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 200/2007. (VII.30.) Korm. rendelet előírásai figyelembevételével kialakított OpRisk politikában, ügyviteli, vezérigazgatói utasításokban kerülnek meghatározásra.

Kockázat mérés

Az MKB Bank Zrt. működési kockázati tőkekövetelménye 2008. január 1-től egyedi és csoport szinten a Sztenderd módszerrel (Standardized Approach – TSA) kerül meghatározásra, a 200/2007. (VII.30) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban. A Sztenderd módszer szerint a működési kockázat tőkekövetelménye a banki üzletágak súlyozott irányadó mutatói összegének (bruttó jövedelemnek) az elmúlt három évi átlaga.

Kockázatkezelés és monitorozás

A működési kockázat értékelésére szolgáló rendszer teljes mértékben integrált a Bank kockázatkezelési folyamatába, valamint a munkafolyamatokba.

A Bank működési kockázatkezelésének centralizált egysége az OpRisk Menedzsment, mely a működési kockázatkezelés banki szabályozásának, szervezetének és informatikai rendszer támogatási igényének kidolgozásáért és karbantartásáért, valamint a kockázatkezelési módszerek és eszközök kialakításáért és koordinálásáért felelős, emellett feladata a veszteségadat-gyűjtés és az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettség.

Az OpRisk Menedzsment mellett kialakításra kerültek a működési kockázatok azonosítását, bejelentését, és részben kezelését végző, egész szervezetre kiterjedő, Decentralizált Működési Kockázati Egységek, melyek feladat- és felelősségi köre szabályzatokban került rögzítésre. Az OpRisk Menedzsment független kontrollt gyakorol a különböző területeken kijelölt, működési kockázatok kezeléséért, veszteségesemények bejelentéséért felelős személyek (Decentralizált OpRisk Menedzserek) felett.

Csoport szinten az MKB OpRisk Menedzsment határozza meg a Bank leányvállalataitól elvárt, működési kockázattal kapcsolatos szabályzatokat és a csoport szintű működési kockázatkezelés kereteit, valamint e tekintetben irányítja és felügyeli a leányvállalatokat. A leányvállalatoknál is kialakításra kerültek a centralizált és decentralizált működési kockázati szervezeti egységek veszteség-esemény bejelentési és riporting kötelezettséggel tartoznak az OpRisk Menedzsment felé.

Az OpRisk Menedzsment havi gyorsjelentésben tájékoztatja a Bank Vezetőségét a banki működési kockázatkezelés aktuális státuszáról, az Igazgatóságnak pedig negyedéves gyakorisággal készít beszámolót a banki és leányvállalati működési kockázatkezelés aktuális helyzetéről.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Veszteségadatok gyűjtése

Az MKB Bank Zrt. 2004. január 1. óta végzi a működési kockázati veszteségadatok gyűjtését, mely a működési kockázati veszteség-események elektronikus úton történő bejelentését és

kezelését foglalja magában. A működési kockázatok minőségi kezelése és az ehhez kapcsolódó kontrolling tevékenység ellátása érdekében fontos egy jó minőségű és stabil veszteség-adatbázis kiépítése.

Kockázati önértékelés (Risk Self-Assessment – RSA)

A kockázati önértékelés olyan felmérés, amely a vizsgált banki területet érintő működési kockázatok azonosítására, a területen alkalmazott belső kontrollok szintjének feltárására és a folyamatok működési kockázatok szempontjából történő értékelésére szolgál. A Bank a jövőben folyamatosan, területenként végzi a kockázati önértékelést - kérdőíves felmérés formájában -, a munkafolyamatokhoz kapcsolódó működési kockázatok felismerése és megértése, valamint a területek kockázat-tudatosságának növelése érdekében.

Kulcs Kockázati Indikátorok (Key Risk Indicator – KRI)

A kulcs kockázati indikátor a kockázati szempontból kritikus területek és tényezők feltárására alkalmas olyan teljesítmény- vagy kockázati mutatószám, mely értékének alakulása jelzi a kockázatok bekövetkezése szempontjából fontos tényezők változását. A megfelelő indikátorok meghatározásával és értékük idősoros alakulásának figyelésével a Bank a működési kockázatok előrejelzését és megelőzését illetve csökkentését kívánja elősegíteni.

Üzletmenet-folytonosság Tervezés

A Bank működési folyamatainak zavartalan fenntartásához szükség van az egyes folyamatok lehetséges fenyegetettségének, ezek valószínűségének és a folyamatok kiseséséből származó potenciális károk számbavételére. Ezt a kockázatelemzést és a banki szervezet funkcionalitásának fenntartásához szükséges eljárásokat tartalmazza az Üzletmenet-folytonossági Terv (BCP). A BCP-n alapul a Katasztrófa-helyreállítási Terv (DRP). A DRP olyan intézkedéseket tartalmaz, melyek végrehajtására abban az esetben van szükség, ha a Bank működése szempontjából kritikus folyamatok és a folyamatokat támogató (pl. informatikai) erőforrások sérülnek ill. fenntarthatatlanná válnak.

A nemkívánatos események bekövetkezésének elemzésére a működési kockázatkezelés során is szükség van. A működési kockázati forgatókönyv-elemzéssel a Bank célja, hogy kizárólag a működési kockázatra visszavezethető, ritka, de nagy veszteséget okozó eseményekre szakértői becslést készítsen. A forgatókönyv egy fontos elem a működési kockázat tőkekövetelmény meghatározásához (oprisk VaR modell alapján).

HunOR adatkonzorciumi tagság

A Bank egyik alapító tagja a HunOR Magyar Bankközi Működési Kockázati Adatkonzorciumnak, mely 2007 májusában kezdte meg éles működését, 13 hazai pénzügyintézet részvételével. A tagintézmények rendszeresen, és 2007. január 1-ig visszamenőlegesen, anonim módon jelentik veszteségadataikat a Konzorcium felé.

2.9. Likviditási kockázat

A szerkezeti kockázat definíciója

A likviditási kockázat annak kockázatát jelenti, hogy a Bank nem képes a működését előírt időben vagy költséghatékonyan finanszírozni.

A likviditási kockázatnak ennek megfelelően két fő dimenziója van:

- fizetőképességi dimenzió, illetve
- jövedelmezőségi dimenzió.

A likviditási kockázathoz tartozik, de összefügg a piaci kockázattal az úgynevezett piaci likviditási kockázat, ahol a releváns piac elégtelen likviditása meghiúsítja, vagy gazdaságtalanná teszi egy eszköz tervezett időben történő értékesítését.

Keretek / kockázat limitálás

Az eszközök és források lejáratára közötti egyensúly alapvető a Bank likviditási helyzetének biztosításához. A likviditásmenedzsment célja tehát olyan eszköz-forrás szerkezet kialakítása, amely folyamatosan biztosítja a jogszabályok, a szabályozó hatóságok és a szakmai szabályok által előírt, prudensnek ítélt likviditást és emellett maximalizálja a Bank nyereségességét. A Bank maximális likviditási kitétségét az Igazgatóság által jóváhagyott szabályozások határozzák meg. A tényleges likviditásmenedzselési feladatokat az Igazgatóság az ALCO-ra delegálta.

A likviditási kockázatokat a gap-elemzés során mért kumulált gapekre adott limitekkel kell korlátozni, amelyeket a Bank likviditási tartalékai alapján és a finanszírozási potenciálja alapján kell meghatározni.

Kockázat mérés

A likviditási kockázatot – összhangban annak két dimenziójával – két fajta módon érdemes mérni. A mérés első típusa a tényleges fizetőképességi kockázatot ragadja meg, ezzel szemben a második típus a likviditás-teremtés eredményhatását méri.

Az MKB által alkalmazott mérési módszerek:

- likviditási gap-elemzés (az adott időintervallumban várható kimenő és bejövő pénzáramlások összevetése);
- eszköz oldali likviditás;
- saját tőke és forrás oldal diverzifikációja;
- mérlegen kívüli tranzakciók likviditási hatásai;
- devizanemenkénti likviditás;
- forgatókönyv-elemzések különféle likviditási stresszesetekre.

A felsoroltakon kívül meghatározásnak kerülnek egyéb, felületek vagy jogszabályok által előírt mutatószámok is.

Kockázat kezelés és monitorozás

Felügyeleti mutatószámok: A felügyeleti előírásokban szereplő rátákat úgy kell menedzselni, hogy elegendő „biztonsági puffer” legyen a megkövetelt alsó vagy felső küszöbértékhez képest.

Gazdasági mutatók: A Bank likviditási kockázatait úgy kell menedzselni, hogy az ezzel kapcsolatos menedzsment mutatószámok figyelembe vételre kerüljenek. A mutatószámokra limitek és eszkalációs folyamatok épülnek.

Refinanszírozási képesség és piacra való belépés: Megfelelő piaci és befektetői kapcsolatokat fenntartva, a Bank folyamatos és „kedvező belépéssel” (megfelelő likviditási felárakkal) működik és ennek megfelelően folyamatos a refinanszírozási képessége. A Bank külső megítélésére/érzékelésére vonatkozó indikátorok származtatása/figyelése folyamatos, a releváns piacokon történő megfigyeléseken alapul.

3. Az alkalmazás köre

3.1. Konzolidációs kör

A konszolidált kockázati beszámoló az MKB, annak leányvállalatai, közös vezetésű vállalatai és társult vállalatai (a "Csoport") kimutatásait foglalja magában.

Összevont alapú felügyelet alá „bevon” vállalkozások

A vállalkozás megnevezése	Törzsszám	Vállalkozás típusa	Konz. módszer	MKB szavatoló tőkéjéből levonásra kerül befektetés nettó értéke		Tulajdoni arány (közvetlen)	Tulajdoni arány (közvetett)	A váll. Mérlegfő összege	Váll. saját tőkéje	Adózott eredmény	Mérleg szerinti eredmény
				millió Ft.	%						
MKB-Euroleasing Autopark Rt	11925639	Jánulékos vállalkozás	Tökerészesedés			50	25	7 277	350	111	111
MKB Euroleasing Autóling Zrt.	12238972	Pénzügyi vállalkozás	Teljes			0	61	18 817	1 804	240	240
MKB-Euroleasing Autóhitel Ker és Szolg Zrt	11490182	Pénzügyi vállalkozás	Teljes	3 285		44	22	110 081	8 939	2 200	2 200
MKB Üzemeltetési Kft	12170643	Jánulékos vállalkozás	Teljes			100	0	64 952	63 589	-4	-4
MKB Befektetési Alapkezelő Zrt	90000025	Befektetési alapkezelő	Teljes			100	0	457	280	173	173
Euroleasing Zrt	10807114	Pénzügyi vállalkozás	Tökerészesedés	5 114		50	1	5 789	3 356	87	87
Romexterra Bank S. A.	8	Hítelinstitut	Teljes	28 712		80	0	191 781	12 387	-4 032	-4 032
MKB Union Bank	8	Hítelinstitut	Teljes	24 064		60	0	207 688	17 265	1 678	1 678
Romexterra Leasing S.A.	8	Pénzügyi vállalkozás	Teljes			0	93	32 138	2 071	159	159
Resideal Zrt	10749971	Jánulékos vállalkozás	Teljes			100	0	896	654	82	82
Toyota Finance Hungary	12832569	Pénzügyi vállalkozás	Társult			0	25	26 770	2 897	348	348
S. C. Corporate Recovery Managemen	8	Jánulékos vállalkozás	Teljes			0	100	1 396	-70	-242	-242
Exter-Immo Zrt	11807265	Pénzügyi vállalkozás	Teljes			0	100	5 591	1 341	976	976

*Bevonás jogcíme: Hpt.90§ (2) a) pont

A leányvállalatok és közös vezetésű vállalkozások köréből mentesített vállalkozások

Az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia az olyan vállalkozásának a nevét és szavatoló tőkéjének az összegét, amelyre - a Hpt. 91. §-ának (3) bekezdése szerint - az összevont alapú felügyelet nem terjed ki, ha ezen vállalkozás szavatoló tőkéje nem éri el a székhelye szerinti ország jogszabályai szerinti tőkekövetelményt.

Dátum	Megnevezés	Jegyzett tőke	Mérleg főösszeg millió Ft.	Nettó árbevétel
2008.09.30	MKB Nyugdíjpénztárt és Egészségpénztárt Kiszolg. Kft	50	148	90
2008.09.30	Exter-Bérlet Kft	139	143	0
2008.09.30	MKB Lízing és Pénzügyi Rt.	440	482	20
2008.09.30	Extercom Kft	21	49	0
2007.12.31	Füred Service Kft	3	25	96
2008.09.30	Euro Ingatlan Kft	75	1192	139
2007.12.31	Ercomer Kft	10	2002	0
Összesen:		738	4 041	345

3.2. MKB Csoport stratégiai befektetései MSZSZ szerint

2006-ban két külföldi leányvállalatban (MKB Unionbank, Romexterra Bank) szerzett részesedés növelte a kisebbségi részesedések értékét. 2006. május 4-én a Csoport megszerezte az MKB Unionbank AD részvényeinek 60%-át és 60%-os közvetett részesedést szerzett az Unionlease EAD-ban 17 372 millió Ft értékben. 2006. október 17-én a Csoport 55,36%-os részesedést szerzett a Romexterra Bank S.A. -ban. Az új külföldi bankok fő tevékenysége lakossági és vállalati banki szolgáltatások nyújtása.

Az Unionbank nettó eszközeinek könyv szerinti értéke 5 537 millió Ft, a Romexterra Bank nettó eszközeinek könyv szerinti értéke 8 146 millió Ft volt a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. Az akvizícióból származó kisebbségi részesedés értéke 3 692 millió Ft, illetve 6 568 millió Ft, a goodwill értéke 16 438 millió Ft, illetve 13 031 millió Ft volt.

2007 folyamán a kisebbségi részesedés 1 071 millió Ft-tal csökkent főként amiatt, hogy további részesedéseket szereztek az MKB Romexterra Bankban. 2 281 millió Ft összegű növekedésre került sor az eredményből a kisebbségi részesedésre jutó résznek köszönhetően.

2008 év végén az Unionbank nettó eszközeinek könyv szerinti értéke 9 354 millió Ft, a Romexterra Bank nettó eszközeinek könyv szerinti értéke 13 214 millió Ft, a részesedés értéke 24 064 millió Ft, illetve 29 763 millió Ft volt a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. Az akvizícióból származó kisebbségi részesedés értéke 6 236 millió Ft, illetve 3 205 millió Ft, a goodwill értéke 14 710 millió Ft, illetve 16 549 millió Ft volt.

4. Kockázati típusok szerinti jelentés

4.1. Hitelkockázat

Főbb kockázati típusok szerinti hitelkockázati kitettség – ügyfél típus szerint

Kockázati kitettség	2008				
	Bruttó kitettség	Nettó kitettség	Értékvesztés	Céltartalék	Átlagos bruttó kitettség
	Ft				
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	134 227 673 343	134 212 336 779	15 336 565	0	129 779 867 535
Egyéb tételek	24 883 494 582	24 883 494 582	0	0	30 745 617 386
Ingatlanl fedezett követelések	546 487 779 220	543 565 711 493	2 669 594 340	252 473 388	246 531 711 600
Központi kormányok és központi bankok	236 649 429 782	236 299 093 882	350 335 900	0	159 977 751 482
Közszektorbeli intézmények	495 863 175	495 845 209	17 966	0	315 977 253
Lakosság	374 801 551 906	366 186 699 153	8 312 718 088	302 134 665	551 202 954 366
Késedélmes tételek	88 592 304 264	37 106 304 337	51 476 973 902	9 026 025	67 492 379 866
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	9 399 800 973	9 391 005 895	8 795 078	0	7 890 143 911
Vállalkozások	1 939 503 926 463	1 930 458 229 528	8 480 722 608	564 974 327	1 971 971 792 099
Összesen	3 355 041 823 707	3 282 598 720 858	71 314 494 445	1 128 608 404	3 165 908 195 498

*A táblázat a hitelkockázat szempontjából releváns, konszolidált kitettséget és kockázattal súlyozott eszközértéket tartalmazza.

CRSA hitel kategóriák – kockázati súlyok szerint

Kockázati súlyok	2008			
	Nettó kitettség	Kitettség korigált értéke	Kockázattal súlyozott kitettség érték	Tőkekövetelmény
	millió Ft.			
0 %	444 743	503 356	0	0
10%	0	0	0	0
20%	117 587	121 941	21 500	1 720
35%	47 073	385 379	134 422	10 754
50%	21 510	36 446	14 676	1 175
75%	748 011	376 480	261 047	20 884
100%	2 177 841	2 042 803	1 752 198	140 176
150%	12 545	12 461	18 692	1 495
200%	0	0	0	0

Főbb hitelkockázati kitétség - földrajzi megoszlás szerint

Országnev	2008			
	Bruttó kitétség	Nettó kitétség	Értékvesztés	Céltartalék
	Ft			
Andorra	42 363 251	42 356 327	6 924	0
Egyesült Arab Emírátsok	702	0	702	0
Afganisztán	16 600	0	16 600	0
Albánia	1 255 744	1 244 889	10 855	0
Örményország	7 753 254	7 745 350	7 904	0
Argentína	23 112 541	23 104 879	7 662	0
Ausztria	11 870 159 992	11 833 413 810	36 444 472	301 710
Ausztrália	51 768 455	51 621 417	147 039	0
Bosznia és Hercegovina	135 295	0	135 295	0
Barbados	4 400	0	4 400	0
Banglades	3 292	0	3 292	0
Belgium	1 118 895 268	1 118 796 177	99 091	0
Bulgária	221 980 766 560	220 333 697 305	1 647 069 256	0
Bolívia	45 578	0	45 578	0
Brazília	1 366 232	1 331 245	34 987	0
Bahamák	556 523	156 645	399 878	0
Fehéroroszország	173 355 682	173 347 514	8 168	0
Belize	1 381 640	254 801	1 126 839	0
Kanada	632 560 398	632 025 692	534 706	0
Svájc	18 176 641 113	18 174 614 632	2 026 481	0
Chile	2 072 169	2 062 692	9 477	0
Kamerun	15 614	0	15 614	0
Kína	977 509 188	974 601 838	2 907 350	0
Kolumbia	22 712	0	22 712	0
Costa Rica	13 278	0	13 278	0
Kuba	19 636	0	19 636	0
Ciprus	75 127 328 066	75 125 298 309	2 029 757	0
Cseh Köztársaság	10 578 367 185	10 577 828 412	538 773	0
Németország	35 698 351 141	35 694 220 877	4 130 264	0
Dánia	1 096 670 734	1 095 122 167	1 548 567	0
Dominika	37 577	0	37 577	0
Algéria	46 747	0	46 747	0
Ecuador	534 801	527 273	7 528	0
Észtország	64 583 226	64 583 226	0	0
Egyiptom	21 921 839	21 745 912	175 927	0
Spanyolország	1 814 750 755	1 814 725 064	25 690	0
Etiópia	12 846	0	12 846	0
Finnország	49 588	0	49 588	0
Franciaország	3 919 397 971	3 918 904 589	493 381	0
Gabon	179 936	45 451	134 485	0
Nagy-Britannia	9 418 888 140	9 407 462 768	11 425 372	0
Grúzia	22 523 650	22 489 287	34 363	0
Guyana (Fr.)	11 540	0	11 540	0
Ghána	21 411	0	21 411	0
Gibraltár	862 661	192 365	670 296	0
Görögország	2 061 189 054	2 056 148 485	5 040 569	0
Hong Kong	103 549	0	103 549	0
Horvátország	25 953 297 623	25 953 162 229	135 394	0
Magyarország	2 547 035 258 547	2 481 824 714 697	64 082 237 156	1 128 306 694
Indonézia	1 022 462 371	1 022 447 592	14 779	0
Írország	332 066 488	331 696 906	369 582	0
Izrael	125 625 815	124 022 452	1 603 362	0
India	57 507	0	57 507	0
Irak	162 461	39 405	123 056	0
Irán	71 629 712	69 736 014	1 893 697	0
Izland	17 950 669	17 949 761	908	0
Olaszország	1 473 169 340	1 472 451 120	718 220	0
Jersey	6 006 116 170	6 006 116 170	0	0
Jordánia	15 544	0	15 544	0
Japán	451 971	271 990	179 981	0
Kenya	157	0	157	0
Kirgizisztán	348	0	348	0

Országnev	2008			
	Bruttó kitétség	Nettó kitétség	Értékvesztés	Céltartalék
	Ft			
Észak-Korea	49 095	0	49 095	0
Dél-Korea	7 447 476	7 264 064	183 413	0
Kuvait	12 260	0	12 260	0
Kazahsztán	595 328 395	595 121 512	206 884	0
Laosz	33 643 114	33 639 050	4 064	0
Libanon	61 221	22 677	38 544	0
Liechtenstein	266 885	48 568	218 318	0
Libéria	101 392	50 999	50 393	0
Litvánia	184 457 874	184 303 690	154 184	0
Luxemburg	16 214 192 257	16 213 766 977	425 280	0
Lettország	11 015 924 492	11 015 924 492	0	0
Líbia	1 117 293	719 126	398 168	0
Marokkó	11 171	0	11 171	0
Moldovai Köztársaság	6 113 088	6 030 665	82 423	0
Montenegró	1 669 630 137	1 669 620 769	9 367	0
Marshall-szigetek	312 965	84 910	228 055	0
Macedónia	10 505 463	10 469 658	35 806	0
Mongólia	654 548	600 000	54 548	0
Mauritánia	5 970	0	5 970	0
Málta	49 592	0	49 592	0
Mexikó	1 121 101	602 991	518 110	0
Malajzia	74 480	18 814	55 666	0
Mozambik	220	0	220	0
Niger	250 895	86 831	164 064	0
Nigéria	973 345	650 250	323 095	0
Hollandia	38 663 582 009	38 661 610 022	1 971 987	0
Norvégia	83 657 991	83 550 963	107 028	0
Új-Zéland	24 063 596	23 822 898	240 698	0
Panama	1 009 393	333 879	675 514	0
Peru	11 347 165	11 347 165	0	0
Fülöp-szigetek	16 941	0	16 941	0
Pakisztán	1 017 022	1 000 589	16 433	0
Lengyelország	3 637 937 305	3 637 799 569	137 736	0
Portugália	1 470 753	1 427 818	42 936	0
Románia	240 843 574 610	235 376 671 880	5 466 902 729	0
Szerbia	117 718 099	115 609 663	2 108 436	0
Oroszország	26 438 792 198	26 424 748 530	14 043 668	0
Szaud-Arábia	105 441	0	105 441	0
Salamon-szigetek	131 337	47 083	84 254	0
Seychelles-szigetek	5 980 420 986	5 976 146 198	4 274 787	0
Szudán	12 458	0	12 458	0
Svédország	4 136 009 121	4 135 417 982	591 139	0
Szingapúr	82 012	0	82 012	0
Szlovénia	804 861 821	804 808 850	52 971	0
Szlovák Köztársaság	7 038 970 835	7 037 142 864	1 827 971	0
Sierra Leone	3 616	0	3 616	0
Szomália	5 201	0	5 201	0
Szíria	36 967 799	36 641 828	325 971	0
Turks és Caicos szigetek	85	0	85	0
Thaiföld	60 891	0	60 891	0
Tadzsikisztán	266 217	67 276	198 941	0
Tunézia	7 670	0	7 670	0
Törökország	7 572 937 521	7 572 685 573	251 948	0
Trinidad és Tobago	1 636	0	1 636	0
Tajvan	3 528 301	3 509 129	19 171	0
Ukrajna	7 121 404 344	7 119 740 314	1 664 029	0
USA külső kis szigetei	94 750	66 618	28 132	0
Amerikai Egyesült Államok	4 951 935 552	4 942 942 066	8 993 486	0
Uruguay	240 329	78 624	161 706	0
Üzbegisztán	231 225	58 408	172 817	0
Saint Vincent és Grenadine	325	0	325	0
Venezuela	9 662	0	9 662	0
Brit Virgin-szigetek	812 418 138	811 770 440	647 697	0
Vietnám	15 340 599	15 187 316	153 284	0
Jemen	22 245 423	22 226 108	19 315	0
Dél-Afrika	51 120 059	50 957 431	162 628	0
Zimbabwe	26 287	0	26 287	0
Összesen	3 355 041 825 715	3 282 598 720 858	71 314 494 445	1 128 608 404

*A táblázat a hitelkockázat szempontjából releváns, konszolidált kitétséget és kockázattal súlyozott eszközértéket tartalmazza.

Főbb hitelkockázati kitétség - ágazati megoszlás szerint

Ágazat	2008									
	Hitelintézetek és	Egyéb tételek	Ingatlanl fedezett	Központi	Közszektorbeli	Lakosság	Késedelmes tételek	Regionális	Vállalkozások	Összesen
	Ft									
Automotive	0	64 949 223	4 921 308 242	0	0	5 311 582 985	1 673 102 367	0	48 062 240 066	60 033 182 882
Aviation	0	0	0	0	0	219 507 614	96 734	0	8 058 259 246	8 277 863 594
Banks	133 918 189 746	11 939 603 117	646 544 073	142 834 629 766	0	3 013 950 758	1 763 349 766	0	98 594 371 527	392 710 638 753
Chemicals	0	936 906	1 531 196 723	0	9 677 215	3 248 594 565	1 851 341 078	0	27 770 011 695	34 411 758 182
Construction	0	905 277 131	13 919 616 987	0	0	19 381 907 189	10 112 325 583	0	156 944 534 318	201 263 661 209
Consumer Durables	0	87 555 481	1 423 643 431	0	0	4 985 730 486	2 133 756 439	0	20 828 410 511	29 459 096 348
Defence	0	86 098 637	135 530 810	0	0	169 430 046	316 515	0	829 799 385	1 221 175 394
Food + Beverages	0	655 581 183	16 768 075 249	0	0	20 464 323 060	16 199 812 638	0	153 770 042 494	207 858 434 623
Gas	0	0	206 096 325	0	0	32 496 312	35 164	0	74 922 150	313 549 951
Health Care	0	0	416 524 409	0	0	2 411 495 400	126 233 378	0	1 642 996 280	4 597 249 466
Hotels	0	3 658 563	3 199 445 057	0	0	4 100 845 095	1 632 988 867	0	12 175 931 079	21 112 868 661
Insurance companies	0	1 211 768 242	0	0	0	22 091 808	460 194	0	8 689 299 886	9 923 620 130
Logistic	0	0	3 441 195 941	0	0	6 602 904 772	2 315 713 917	0	85 167 536 169	97 527 350 799
Manufacturing and Engineering	0	35 507 088	2 880 775 414	0	0	4 744 091 752	2 168 616 326	0	54 163 105 059	63 992 095 639
Media	0	1 494 208	677 590 543	0	0	1 952 222 530	882 315 214	0	8 578 409 196	12 092 031 691
Metals + Mining	0	113 374 299	1 206 383 861	0	0	1 692 371 608	1 294 383 554	0	23 539 385 591	27 845 898 913
Oil	0	13 818 000	814 182 586	0	0	539 266 047	235 495 652	0	41 729 850 105	43 332 612 390
Pharmaceuticals	0	3 242 705 543	241 810 561	0	0	727 404 254	547 146 617	0	22 161 492 054	26 920 559 027
Pulp + paper	0	0	1 352 395 085	0	0	1 981 099 813	1 565 040 597	0	18 370 126 762	23 268 662 256
Real Estate	0	4 808 244 367	55 176 519 393	0	0	19 909 377 585	12 513 674 348	0	802 867 104 309	895 274 920 002
Retail	58 377 455	360 075 426	18 567 848 031	392 632 797	5 105 718	17 058 692 188	5 674 507 732	0	103 206 349 636	145 323 588 983
Sovereigns	0	0	137 904 696	85 181 343 549	473 196 216	1 072 510 601	135 396 588	8 774 236 684	902 013 960	96 676 602 294
Steel	0	0	15 444 618	0	0	356 827 726	628 338	0	5 127 719 125	5 500 619 807
Technology	0	86 078 552	3 928 348 042	0	0	9 595 278 371	3 027 849 449	0	76 907 076 057	93 544 630 471
Telecom	0	120 825 000	457 775 293	0	0	825 530 962	703 387 449	0	28 493 937 537	30 601 456 240
Textiles + Apparel	0	202 773 770	3 886 096 320	0	660 227	3 584 440 233	1 573 887 071	0	6 973 152 793	16 221 010 414
Tourism	0	0	162 405 877	0	0	460 479 933	318 023 817	0	3 847 769 235	4 788 678 862
Utilities	0	0	1 043 352 342	0	0	1 813 804 819	1 185 626 357	0	82 773 494 113	86 816 277 631
Non profit organization	0	19	1 350 344 646	57 659 474	7 223 799	1 358 310 741	9 043 228	3 052 423	15 767 813 369	18 553 447 697
Without sector	245 545 346	942 509 135	955 706 661	8 183 164 197	0	41 125 215 270	1 854 128 021	622 511 866	17 139 248 355	17 068 028 850
Privat	5 560 796	660 693	407 023 118 006	0	0	196 039 767 381	17 093 621 268	0	4 347 524 402	624 510 252 546
Összesen	134 227 673 343	24 883 494 582	546 487 779 220	236 649 429 782	495 863 175	374 801 551 906	88 592 304 264	9 399 800 973	1 939 503 926 463	3 355 041 823 707

*A táblázat a hitelkockázat szempontjából releváns, konszolidált kitétséget és kockázattal súlyozott eszközértéket tartalmazza.

Főbb hitelkockázati kitétség - hátralévő futamidő szerint

Kockázati kitétség	2008				Összesen
	1 éven belüli lejárat	1 - 5 év közötti lejárat	5 év feletti lejárat	Határozatlan futamidejű	
	Ft				
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	107 101 996 686	24 877 270 129	2 236 593 064	11 813 466	134 227 673 343
Egyéb tételek	10 716 227 683	8 577 913 092	4 789 709 810	799 643 998	24 883 494 582
Ingatlanl fedezett követelések	46 442 759 091	80 883 877 530	317 865 924 186	0	445 192 560 807
Központi kormányok és központi bankok	169 173 603 534	38 615 387 752	28 860 438 496	0	236 649 429 782
Közszektorbeli intézmények	163 349 891	7 205 833	325 307 450	0	495 863 175
Lakosság	128 202 208 449	107 034 911 586	193 063 114 079	0	428 300 234 114
Késedelmes tételek	69 004 732 139	10 153 149 924	8 465 345 042	0	87 623 225 105
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	3 698 709 872	988 973 061	4 712 118 039	0	9 399 800 973
Vállalkozások	943 326 310 643	572 502 687 992	472 440 543 191	0	1 988 269 541 826
Összesen	1 477 829 897 987	843 641 376 899	1 032 759 091 357	811 457 464	3 355 041 823 707

*A táblázat a hitelkockázat szempontjából releváns, konszolidált kitétséget és kockázattal súlyozott eszközértéket tartalmazza.

A késedelmes és nem késedelmes kitétségek – ágazati típusok szerint

Ágazat	2008							
	Nem késedelmes és nem értévesztett		Késedelmes de nem értévesztett		Értévesztett		Összesen	
	Bruttó kitétség	Nettó kitétség	Bruttó kitétség	Nettó kitétség	Bruttó kitétség	Nettó kitétség	Bruttó kitétség	Nettó kitétség
	Ft							
Automotive	53 661 665 854	53 661 665 854	2 434 856 522	2 434 856 522	3 936 660 506	2 219 445 369	60 033 182 882	58 315 967 744
Aviation	8 275 571 327	8 275 571 327	0	0	2 292 267	2 201 431	8 277 863 594	8 277 772 758
Banks	390 554 772 558	390 554 772 558	50 592 941	50 592 941	2 105 273 255	610 434 662	392 710 638 753	391 215 800 160
Chemicals	31 607 642 959	31 607 642 959	819 068 294	819 068 294	1 985 046 929	870 212 901	34 411 758 182	33 296 924 154
Construction	175 734 780 637	175 734 780 637	7 460 267 055	7 460 267 055	18 068 613 517	9 511 908 052	201 263 661 209	192 706 955 744
Consumer Durables	24 911 004 754	24 911 004 754	1 333 698 943	1 333 698 943	3 214 392 650	1 363 679 745	29 459 096 348	27 608 383 443
Defence	1 220 858 879	1 220 858 879	0	0	316 515	151 027	1 221 175 394	1 221 009 906
Food + Beverages	172 903 368 013	172 903 368 013	9 129 868 196	9 129 868 196	25 825 198 415	12 047 330 822	207 858 434 623	194 080 567 030
Gas	313 514 286	313 514 286	0	0	35 665	0	313 549 951	313 514 286
Health Care	4 396 533 994	4 396 533 994	10 741 131	10 741 131	189 974 341	120 747 121	4 597 249 466	4 528 022 247
Hotels	13 425 733 726	13 425 733 726	4 556 829 458	4 556 829 458	3 130 305 477	1 544 380 770	21 112 868 661	19 526 943 954
Insurance companies	9 896 919 921	9 896 919 921	327 901	327 901	26 372 308	24 893 946	9 923 620 130	9 922 141 768
Logistic	88 245 020 630	88 245 020 630	1 545 041 435	1 545 041 435	7 737 288 734	6 894 668 095	97 527 350 799	96 684 730 160
Manufacturing and Engineering	57 458 260 913	57 458 260 913	2 875 905 275	2 875 905 275	3 657 929 451	1 785 214 570	63 992 095 639	62 119 380 758
Media	10 272 017 921	10 272 017 921	319 296 279	319 296 279	1 500 717 491	750 187 619	12 092 031 691	11 341 501 818
Metals +Mining	23 843 867 817	23 843 867 817	852 133 488	852 133 488	3 149 897 608	1 793 521 882	27 845 898 913	26 489 523 187
Oil	40 636 881 070	40 636 881 070	237 731 653	237 731 653	2 457 999 667	2 295 993 542	43 332 612 390	43 170 606 265
Pharmaceuticals	26 155 779 943	26 155 779 943	434 491 682	434 491 682	330 287 402	264 482 577	26 920 559 027	26 854 754 202
Pulp + paper	18 986 821 750	18 986 821 750	1 245 037 518	1 245 037 518	3 036 802 989	1 448 187 695	23 268 662 256	21 680 046 963
Real Estate	864 808 482 824	864 808 482 824	5 587 410 121	5 587 410 121	24 879 027 057	14 468 752 365	895 274 920 002	884 864 645 310
Retail	132 419 691 669	132 419 691 669	4 044 594 805	4 044 594 805	8 859 302 509	4 716 228 530	145 323 588 983	141 180 515 004
Sovereigns	90 279 991 930	90 279 991 930	691 584 648	691 584 648	5 705 025 716	5 241 302 914	96 676 602 294	96 212 879 492
Steel	5 276 251 945	5 276 251 945	0	0	224 367 862	207 921 040	5 500 619 807	5 484 172 985
Technology	84 862 832 683	84 862 832 683	172 091 953	172 091 953	8 509 705 834	2 229 279 040	93 544 630 471	87 264 203 677
Telecom	29 499 194 049	29 499 194 049	49 856 967	49 856 967	1 052 405 224	242 849 340	30 601 456 240	29 791 900 356
Textiles + Apparel	10 279 890 140	10 279 890 140	1 978 987 594	1 978 987 594	3 962 132 680	1 903 036 351	16 221 010 414	14 161 914 084
Tourism	4 257 774 122	4 257 774 122	162 865 148	162 865 148	368 039 591	111 431 857	4 788 678 862	4 532 071 128
Utilities	83 707 529 382	83 707 529 382	1 041 285 637	1 041 285 637	2 067 462 612	776 835 443	86 816 277 631	85 525 650 462
Non profit organization	18 325 394 930	18 325 394 930	161 191 472	161 191 472	66 861 295	50 040 797	18 553 447 697	18 536 627 199
Without sector	20 159 997 311	20 159 997 311	495 011 559	495 011 559	50 413 019 980	48 851 044 845	71 068 028 850	69 506 053 716
Privat	516 426 887 468	516 426 887 468	6 002 735 671	6 002 735 671	102 080 629 407	93 753 917 758	624 510 252 546	616 183 540 897
Összesen	3 012 804 935 405	3 012 804 935 405	53 693 503 347	53 693 503 347	288 543 384 955	216 100 282 105	3 355 041 823 707	3 282 598 720 858

A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek – földrajzi megoszlás szerint

Országnev	2008			
	Bruttó kitettség	Nettó kitettség	Értékvesztés	Céltartalék
			Ft	
Andorra	6 924	0	6 924	0
Egyesült Arab Emírátsok	702	0	702	0
Afganisztán	16 600	0	16 600	0
Albánia	10 855	0	10 855	0
Örményország	7 904	0	7 904	0
Argentína	7 662	0	7 662	0
Ausztria	50 284 009	13 859 536	36 424 473	0
Ausztrália	147 039	0	147 039	0
Bosznia és Hercegovina	135 295	0	135 295	0
Barbados	4 400	0	4 400	0
Banglades	3 292	0	3 292	0
Belgium	99 091	0	99 091	0
Bulgária	2 307 451 493	808 057 888	1 499 393 606	0
Bolívia	45 578	0	45 578	0
Brazília	34 987	0	34 987	0
Bahamák	556 523	156 645	399 878	0
Fehéroroszország	8 168	0	8 168	0
Belize	1 381 507	254 801	1 126 706	0
Kanada	572 568	37 862	534 706	0
Svájc	2 425 238	1 305 982	1 119 256	0
Chile	9 477	0	9 477	0
Kamerun	15 614	0	15 614	0
Kína	3 246 321	338 970	2 907 350	0
Kolumbia	22 712	0	22 712	0
Costa Rica	13 278	0	13 278	0
Kuba	19 636	0	19 636	0
Ciprus	3 100 145	1 070 522	2 029 624	0
Cseh Köztársaság	720 416	181 642	538 773	0
Németország	11 275 814	7 145 641	4 130 173	0
Dánia	173 946	144 559	29 387	0
Dominika	37 577	0	37 577	0
Algéria	46 747	0	46 747	0
Ecuador	7 528	0	7 528	0
Egyiptom	175 927	0	175 927	0
Spanyolország	24 414	0	24 414	0
Etiópia	12 846	0	12 846	0
Finnország	49 588	0	49 588	0
Franciaország	546 840	53 458	493 381	0
Gabon	179 936	45 451	134 485	0
Nagy-Britannia	3 888 664	1 020 017	2 868 648	0
Grúzia	34 363	0	34 363	0
Guyana (Fr.)	11 540	0	11 540	0
Ghána	21 411	0	21 411	0
Gibraltár	862 645	192 349	670 296	0
Görögország	10 111 126	5 070 557	5 040 569	0
Hong Kong	103 549	0	103 549	0
Horvátország	135 394	0	135 394	0
Magyarország	192 083 694 724	141 755 541 170	50 328 153 554	0
Indonézia	14 779	0	14 779	0
Írország	613 778	244 196	369 582	0
Izrael	1 797 365	197 122	1 600 243	0
India	57 507	0	57 507	0
Irak	162 461	39 405	123 056	0
Irán	1 937 108	43 675	1 893 433	0
Izland	908	0	908	0
Olaszország	996 676	279 940	716 736	0
Jordánia	15 544	0	15 544	0
Japán	179 981	0	179 981	0
Kenya	157	0	157	0
Kirgizisztán	348	0	348	0
Észak-Korea	49 095	0	49 095	0
Dél-Korea	206 446	23 033	183 413	0
Kuvait	12 260	0	12 260	0
Kazahsztán	229 697	24 314	205 384	0

Országnev	2008			
	Bruttó kitettség	Nettó kitettség	Értékvesztés	Céltartalék
		Ft		
Laosz	4 064	0	4 064	0
Libanon	61 221	22 677	38 544	0
Liechtenstein	266 885	48 568	218 318	0
Libéria	101 304	50 999	50 305	0
Litvánia	154 184	0	154 184	0
Luxemburg	563 401	138 121	425 280	0
Líbia	424 276	26 109	398 168	0
Marokkó	11 171	0	11 171	0
Moldovai Köztársaság	82 423	0	82 423	0
Montenegró	9 367	0	9 367	0
Marshall-szigetek	312 957	84 902	228 055	0
Macedónia	35 806	0	35 806	0
Mongólia	54 548	0	54 548	0
Mauritánia	5 970	0	5 970	0
Málta	49 592	0	49 592	0
Mexikó	871 101	352 991	518 110	0
Malajzia	74 480	18 814	55 666	0
Mozambik	220	0	220	0
Niger	250 821	86 831	163 991	0
Nigéria	322 862	0	322 862	0
Hollandia	965 535	60 399	905 136	0
Norvégia	107 028	0	107 028	0
Új-Zéland	256 656	15 958	240 698	0
Panama	1 002 127	333 876	668 251	0
Fülöp-szigetek	16 941	0	16 941	0
Pakisztán	16 433	0	16 433	0
Lengyelország	137 736	0	137 736	0
Portugália	42 936	0	42 936	0
Románia	21 969 730 420	16 602 243 378	5 367 487 042	0
Szerbia	2 448 847	340 411	2 108 436	0
Oroszország	4 300 016	503 927	3 796 090	0
Szaud-Arábia	105 441	0	105 441	0
Salamon-szigetek	131 337	47 083	84 254	0
Seychelles-szigetek	5 516 068	1 241 662	4 274 406	0
Szudán	12 458	0	12 458	0
Svédország	1 114 354	737 884	376 470	0
Szingapúr	82 012	0	82 012	0
Szlovénia	52 971	0	52 971	0
Szlovák Köztársaság	2 380 386	552 416	1 827 971	0
Sierra Leone	3 616	0	3 616	0
Szomália	5 201	0	5 201	0
Szíria	325 971	0	325 971	0
Turks és Caicos szigetek	85	0	85	0
Thaiföld	60 891	0	60 891	0
Tadzsiszisztán	266 178	67 236	198 941	0
Tunézia	7 670	0	7 670	0
Törökország	251 948	0	251 948	0
Trinidad és Tobago	1 636	0	1 636	0
Tajvan	19 171	0	19 171	0
Ukrajna	1 805 716	146 565	1 659 152	0
USA külső kis szigetei	94 750	66 618	28 132	0
Amerikai Egyesült Államok	11 932 499	2 939 926	8 992 572	0
Uruguay	240 329	78 624	161 706	0
Üzbegisztán	231 225	58 408	172 817	0
Saint Vincent és Grenadine	325	0	325	0
Venezuela	9 662	0	9 662	0
Brit Virgin-szigetek	960 149	313 121	647 027	0
Vietnám	177 631	24 348	153 284	0
Jemen	19 315	0	19 315	0
Dél-Afrika	191 298	28 669	162 628	0
Zimbabwe	26 287	0	26 287	0
Összesen	216 496 726 041	159 205 959 254	57 290 764 779	0

*A táblázat a hitelkockázat szempontjából releváns, konszolidált kitettséget és kockázattal súlyozott eszközértéket tartalmazza.

Partnerkockázat

Ügyfél típus	2008										
	Ügyfél (csoport) db	Törvényi limit	Banki könyvi eszközök	Banki könyvi mérlegen kívüli tételek	Származtatott ügyletek	PIBB levonások	80.-ban és 81.-ban felsorolt kivételek	Hpt. (banki) limit alá tartozó korigált érték összesen, azaz banki könyvi kockázat összesen	Ker. könyvi kockázat: Ügyféllel szembeni pozíció kockázat és jegyzési garanciavállalás	Ker. könyvi kockázat: Ügyféllel kapcsolatos partnerkockázat	Banki és kereskedési könyvi kockázat összesen
	millió Ft.										
Egyedi ügyfél	1	55758	21 864	770	96	0	0	22 730	0	0	22 730
Ügyfél csoport	3	55758	57 435	36 999	0	0	14 363	80 071	0	0	80 071

4.2. Hitelezésikockázat-mérséklés

Kitettségi osztályok	2008									
	Nettó kitettség	Előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek: korigált értékek (Ga)		CRM helyettesítő hatások a kitettségre			Volatilitási korrekciós tényező hatása a kitettségre	Pénzügyi biztosíték értéke		Kitettség korigált értéke
		Garanciák	Hitel-derivatívák	(-) Kiáramló helyettesített tételek: Összesen	(+) Beáramló helyettesítő tételek: Összesen	(-) Pénzügyi biztosíték és lejáratú eltérésekkel korigált értéke		(-) Volatilitási korrekciók hatása a pénzügyi biztosíték értékére		
									millió Ft.	
Központi kormányok és központi bankok	243 150	4 504	0	-4 504	60 030	0	-95	-5	298 581	
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	9 407	0	0	0	0	0	-1	0	9 406	
Közszektorbeli intézmények	496	0	0	0	0	0	-7	0	489	
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nemzetközi szervezetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	198 737	426	0	-426	12 067	0	-29	0	210 349	
Vállalkozások	1 939 577	57 312	0	-56 504	2 400	0	-42 635	-1 522	1 842 838	
Lakosság	365 866	13 211	0	-13 211	148	0	-18 187	-1 236	334 616	
Ingatlanl fedezett követelések	540 530	0	0	0	0	0	-29 187	-1 213	511 343	
Késedelmes tételek	37 106	0	0	-990	990	0	-303	0	36 803	
Fedezett kötvények	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kollektív befektetési értékpapírok	2 795	0	0	0	0	0	0	0	2 795	
Egyéb tételek	231 646	0	0	0	0	0	0	0	231 646	
Összesen	3 569 310	75 453	0	-75 635	75 635	0	-90 444	-3 976	3 478 866	

4.3. Részvénybefektetések a banki könyvben

Megnevezés	2008						
	Közvetlen nettó értéken	Közvetett	PIBB	Járulékos vállalk.	Hpt. 83.§ (2) tőkével fedezendő túllépése	PIBB miatti szavatoló tőke korrekció	Összes befektetés nettó értéke
	millió Ft.						
Pénzügyi vállalat	1 742	183	1 417			1 417	325
Biztosító	1 126		1 126			1 126	0
Egyéb belföldi vállalat	949	7 787		195	154		942
Külföldi pénzügyi vállalat		1 658	1 658				0
Külföldi biztosító		469	469				0
Egyéb külföldi vállalat	83	69					83
Összesen	3 900	10 166	4 670	195	154	2 543	1 350

4.4. Piaci kockázat

Piaci kockázati tőkekövetelmény	2008
	Tőkekövetelmény
	millió Ft.
Kamatkockázat	1 515
Devizaárfolyam kockázat	4 365
Részvénykockázat	21
Egyéb	142
Összesen	6 042

A piaci kockázat tőkekövetelménye nem éri el az összbanki tőkekövetelmény 5 százalékát, mely a Bank alacsony kockázatvállalási hajlandóságát tükrözi a piaci kockázatok tekintetében. A piaci kockázat tőkekövetelményének kétharmad részét a devizaárfolyam kockázat miatti tőkekövetelmény teszi ki. A magas részarány oka, hogy a Bank külföldi érdekeltségeiből a magyar számviteli szabályok szerinti nyitott deviza pozíciót a nemzetközi számviteli szabályok szerint nem tekinti nyitott pozíciónak, ezért ezt nem fedezi.

A tőkekövetelmény egynegyedét adja a kamatláb kockázat miatti tőkeigény, melynek túlnyomó része az általános kamatláb kockázat, mivel a kamatpozíció domináns részét képező magyar állampapíroknak nincs egyedi kockázata.

A maradék tőkekövetelmény a kereskedési könyvben tartott befektetési jegyekből származik.

A Bank árukockázati pozíciót nem vállal.

4.5. A banki könyvben nyilvántartott eszközök kamatláb-kockázata

Deviza	2008		
	Nettó jelenérték változás		
	hozamgörbe stressz +200 bázis pont	hozamgörbe stressz - 200 bázis pont	Kedvezőtlen eset
	millió Ft.		
EUR	-2 232	2 589	-2 232
USD	-74	7	-74
CHF	261	-820	-820
GBP	16	-16	-16
JPY	-30	13	-30
Egyéb	242	-294	-294
Összesen	-1 817	1 479	-3 466

Jelenleg a futamidőnként és devizanemenként egységesen 200 bázispontos kedvezőtlen irányú kamatlábváltozás banki könyvi portfólió jelenérték-csökkenésében megnyilvánuló hatásának mértéke 2008. folyamán eddig nem érte el a saját tőke 3%-át.

4.6. Operációs kockázat

Működési kockázati tőkekövetelmény

	2008	
	Tőkekövetelmény	
	Egyedi	Csoport szintű
	millió Ft.	
Sztenderd módszer	11 406	15 028

4.7. Likviditási kockázat

A következő táblázat tartalmazza az MKB Bank 2008.12.31-ére vonatkozó likviditási mutatóit.

Megnevezés	2008							
	Érték		Aktuális		Szabad limit		Limit túllépés	
	%	millió Ft.	%	millió Ft.	%	millió Ft.	%	millió Ft.
Kumulált fedezetlenségi hiány maximuma [MCO]	35%	965 093	27,15%	748 706	22,4%	216 386	-	0
Tartós eszköz / tartós forrás arány*	55%	-	87,14%	-	58,4%	-	-	-
Grundsatz II. (ráta és a fedezettség többlete / hiánya)	1,00	0	1,23	92 352	-	92 352	-	0
Likvid eszközök minimális napi állománya	5%	55 742	28,0%	312 431		256 690		0
Likvid eszközök minimális havi átlagos állománya	10%	111 483	28,0%	312 431		200 948		0

Az egyes mutatók jelentése:

MCO limit – a maximális kumulatív pénzkirárlás (maximum cumulative outflow) nem lehet nagyobb a mérleg főösszeg 35%-nál (egyetlen lejáratra sem).

Transzformációs ráta – a két éven belül lejáró tartós források tartós eszközökkel való fedezettsége.

Grundsatz II – a német bankfelügyeleti szabályozás alapelveire épülő mutató: az egy hónapon belül várhatóan esedékes kötelezettségek egy hónapon belül lejáró, ill. mobilizálható eszközökkel való fedezettsége.

Likviditási ráta I. (A4) – a likvid eszközök szükséges arányát kifejező ráta. Napi szinten a vetítési bázisul szolgáló mérlegelemek legalább 5 %-át likvid eszközben kell tartani. Havi átlagban a vetítési bázisul szolgáló mérlegelemek legalább 10 %-át likvid eszközben kell tartani.

Vetítési bázis: a bank adott napon fennálló összes idegen ügyfél-forrása a hosszú lejáratú pénzügyi források, valamint a refinanszírozás nélkül számolva.

5. Tőkemegfelelési mutató és szavatoló tőke

A Bank tőkeszükségletét mind az 1. Pillér és mind a 2. Pillér szerinti előírások valamint a SREP módszertan határozza meg. Ennek megfelelően kerülnek számszerűsítésre a tőkekalkulációs kulcsmutatószámok melyek törvényi limit feletti biztosítása minden körülmények között alapfeltétel. A fenti módszertani elvek mentén a Bank havonta számszerűsíti a tőkemegfelelés (tőkeszükséglet, tőkefedezet) mérőszámait, melyeket a Felügyelet által kidolgozott az ún. „SREP áttekintő lap” tartalmi elemeinek megfelelően kerül bemutatásra az ALCO számára.

Extrém piaci körülmények között a fenti kulcsmutatók napi rendszerességgel kerülnek előállításra.

5.1. Eljárás / Limit

A kalkulált TM mutató bank által elfogadható szintje minimum Pillér1 szerint 8,9% SREP előírások szerint 8,5%. Ennél alacsonyabb mutató esetében bekapcsolásra kerülnek az RWA menedzsment ALCO által támogatott és irányított mechanizmusai. Ennek megfelelően a tervezett RWA növekedés valamint a SZT elemeinél bekövetkezett változásokkal kalkulálva a fent említett minimális érték vagy annál nagyobb értéket céloz a terv.

A minimum érték jóval a törvényi limitértékek felett van. Ez lehetőséget ad a kockázati súlyos mérleg főösszeget (KSM) mérséklése tekintetében hozott intézkedések végrehajtására. Amennyiben a KSM csökkentésére vonatkozó intézkedések átfutási ideje túl hosszúnak tűnik vagy a csökkenés mértéke nem kielégítő a kulcsmutatók limitált értékeinek szempontjából a Szavatolótőke (SZT) növelésére kell intézkedéseket eszközölni.

Az SZT esetében intézkedési terv kerülhet meghatározásra az Alárendelt Kölcsöntőke-, illetve a Jegyzettőke emelést illetően. Hatékonyak tekintjük azt az AKT bevonást, ami legközelebb helyezkedik el az Alaptőke/AKT 50%-os arányához.

Alapelv, hogy a leánybankok 1.- 2. Pillér valamint a SREP szerinti kulcsmutatóik a bank egyedi belső minimum értékénél 8,9% illetve 8,5% nem lehet kisebb.

A leánycégek elkészítik és megküldik az MKB részére a SZT és RW adataikat. Ezek képezik a konszolidált kalkuláció alapját, ahol a csoporton belül nyújtott AKT és a cégek jegyzett tőkéi eliminálásra kerülnek.

A kisebbségi tulajdonosokra jutó Jegyzett tőke, valamint kumulált tartalék beszámításra kerül a SZT meghatározásakor. A Goodwill, hasonlóan az immateriális javakhoz levonandó tételként szerepel a SZT kalkulációja során.

5.2. *TM-re vonatkozó kockázati mutatók kalkulációja***Szavatolótőke elemei**

Megnevezés	2008.12.31
<i>Alapvető tőke pozitív összetevői</i>	222 895
Jegyzett tőke	14 094
Tőketartalék	91 901
Eredménytartalék	79 278
Általános tartalék	17 802
Általános kockázati céltartalék	6 487
Le: Általános kockázati céltartalék adótartama	- 1 038
Mérleg szerinti eredmény	
Konzolidáció miatt pozitív különbözetek	14 371
<i>Alapvető tőke negatív összetevői</i>	28 634
Immateriális javak	29 615
Konzolidáció miatt negatív különbözetek	- 981
Alapvető tőkeelemek	194 261
<i>Járulékos tőke pozitív összetevői</i>	100 252
Értékelési tartalék	430
Alárendelt kölcsöntőke	101 940
Le: Alárendelt kölcsöntőke lejárat miatt figyelembe nem vehető része	2 118
Konzolidáció miatt pozitív különbözetek	
<i>Járulékos tőke negatív összetevői</i>	30 531
Alárendelt kölcsöntőke alapvető tőke 50%-át meghaladó része	2 692
Konzolidáció miatt negatív különbözetek	27 839
Járulékos tőkeelemek	69 721
Le: Tőkemódosítás PIBB miatt	2 453
Limitekre vonatkozó banki szavatolótőke	261 529
Le: Törvényi túllépések tőkével fedezendő összege	194
Kockázatok fedezetére szolgáló szavatoló tőke	261 335
Oprisk tőkekövetelmény	15 028
Kereskedési könyv kockázatának fedezetére szolgáló tőkeköv.	6 030
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 516
Részvények	149
Deviza	4 365
Áruk	-
Kereskedési könyvi pozíciót fedező alárendelt kölcsöntőketöbblet	2 692
Kockázattal súlyozott kitettség érték	2 202 534
RWA tőkekövetelménye	197 262
Fennmaradó szavatoló tőke	64 073
Tőke megfelelés Pillér I.	10,71%

Az alábbiakban bemutatásra kerülnek a SZT elemek tervszintű kalkulációjához szükséges alapinformációk:

Jegyzett tőke, tőketartalék: egyeztetésre kerül a tulajdonossal a következő évekre érvényes tőkeemelési szándéka. Amennyiben 3 hónapon belül várható a tőkeemelés úgy már kalkulálásra kerül a kibocsátási árfolyam is és a hozzá kapcsolódó tőketartalék növekedés is. A 3 hónapnál későbbi kibocsátás esetén a növekmény teljes mértékben a jegyzett tőkében jelenik meg.

Eredménytartalék: Sok paramétert kell figyelembe venni kalkulálásának során. Első sorban nyilatkoztatni kell a tulajdonost a tervidőszakra érvényesíteni kívánt osztalékpolitikájáról. Továbbá figyelembe kell venni az adójogszabályi környezet esetleges módosulását. Az így meghatározásra került tervidőszaki mérlegszerinti eredmények 90% kerül a következő évben beépítésre az eredménytartalékba.

Általános tartalék: Az előírásoknak megfelelően a MSZE 10% kerül beépítésre az adott tartalékelembe még az adott évben a tervezés során.

Általános kockázati céltartalék: Az adott tőkeemelés növekedése már nem várható. Éves felhasználási üteme kerül kalkulálásra.

Immateriális javak: Az alaptőkéből levonásra kerülő immateriális javak kalkulációjánál egyrészt a következő évekre tervezett aktiválások, másrészt pedig a meglévő és újonnan aktivált jóságok amortizációja kerül figyelembevételre.

Értékelési tartalék: Egzakt módon nem tervezhető több év távlatában ezért a kalkulációhoz felhasznált bázis tényadat kerül befagyasztásra a teljes tervidőszak során.

Alárendelt kölcsöntőke: Az alárendelt kölcsöntőke hasonlóan a jegyzett tőkeemeléshez tulajdonosi szándék függvénye. A kalkuláció során itt is meghatározásra kerül a szükséges mérték, ahhoz, hogy az üzleti növekedés biztosítva legyen. Amennyiben a tulajdonos ezt a mértéket nem fogadja el az üzleti növekedést kell újratervezni (RWA csökkenés).

Figyelembe vételre kerül a meglévő AKT-k 5 éven belüli amortizációja, valamint az alaptőkéhez viszonyított 50%-os korlát is.

PIBB (Pénzügyi Intézmények, Befektetési Vállalkozások, Biztosítók) levonások: Itt kerülnek figyelembe vételre a leánybankok illetve leány lízingcégek tőkefinanszírozási igényei. Ugyanitt kerül kalkulálásra a leánybankok SZT rendezés miatti alárendelt kölcsöntőke igényei is.

Törvényi túllépések: Kalkuláció során egyrészt figyelembe vesszük a belső limitek és a törvényi limitek viszonyát. Másrészt a meglévő túllépések következő évekre történő fennállásának vagy további növekedésének lehetőségét.

Tőkekövetelmény meghatározása

1. Pillér szerinti kockázatok

Hitelkockázat tőkeigényének kalkulációja

A bank jelenleg a Standard módszer szerint számítja tőkekövetelményét, ennek megfelelően a vonatkozó jogszabályban (196/2007. Hkr.) előírt minősítéseket használja kitétségeire, illetve partnereire, tehát a garancia nyújtó és a kezesség vállalókra vonatkozóan is.

A bank a jogszabályban meghatározottak szerint a külső minősítő cégek minősítéseinek alkalmazására vonatkozóan élt a Hkr. 22. § (1,2,3) paragrafusban adta lehetőséggel. A bank mérlegelve rendelkezésre álló lehetőségeit (figyelembe véve a kapacitásokat, költségeket) egy külső minősítő cég, nevezetesen Moody's minősítő cég minősítéseink használata mellett döntött a kitétségeink, illetve partnereinek súlyozásának meghatározásának tekintetében.

A banki döntés értelmében kitétségi kategóriaként a választott külső minősítő cég, azaz a külső rating következetesen, összbanki szinten egységesen alkalmazandó. A Moody's minősítő cég minősítési kategóriáinak megfeleltetése a Felügyelet (PSZÁF) által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján történik. A hitelminősítési besorolás és a Moody's minősítés által eredményezett súly kiosztása ennek megfelelően történik, a megfeleltetés a Felügyelte honlapján elérhető.

Tekintettel arra, hogy a Hkr. értelmében amennyiben rendelkezésre áll külső minősítése a hitelintézettel vagy a befektetési vállalkozással szembeni kitétséghez a székhelye szerinti központi kormány hitelminősítési besorolásához tartozó súlyt kell alkalmazni, a partner kockázati súlyának meghatározásakor a Moody's országminősítések az irányadóak. 22§ (4) értelmezése alapján a Moody's honlapján elért publikus országminősítések közül Government Bond Ratings-ek kerülnek felhasználásra.

A székhelye szerinti központi kormány hitelminősítési besorolásához tartozó Moody's minősítést, alkalmazzuk a következő garantőrökkel illetve kezesség vállalókkal szemben:

- a) központi kormány és központi bank,
- b) regionális kormány és helyi önkormányzat,
- e) 6. § (2)-(3) bekezdésben meghatározottnak megfelelő közszektorbeli intézmény,
- f) hitelintézet és befektetési vállalkozás,
- h) hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

A Hkr.-ben meghatározottak szerint az alábbi kategóriákra a rájuk vonatkozó Moody's minősítések illetve a jogszabályban meghatározott súlyok alkalmazandók:

- c) multilaterális fejlesztési bank,
- d) 8. § szerinti nemzetközi szervezet

A vállalkozásokra vonatkozóan is a Moody's minősítés kerülhet figyelembe vételre amennyiben az a minősítés megfelel az alábbi jogszabályi kritériumoknak:

Ha egy kitétségnek nincs hitelminősítése, de a kibocsátó egy kibocsátási programjának vagy ügyletének - amihez a kitétség nem tartozik - vagy a kibocsátónak van egy általános

hitelminősítése, akkor ezen hitelminősítést abban az esetben kell az említett kitétségre alkalmazni, ha

- a) az magasabb kockázati súlyt képez, mint amekkora kockázati súlyt egyébként az adott kitétség kapna, vagy
- b) az alacsonyabb kockázati súlyt képez, mint amekkora kockázati súlyt egyébként az adott kitétség kapna, de az említett kitétség az adott kibocsátási programmal vagy ügylettel, illetve a kibocsátó nem alárendelt, fedezetlen kitétségével minden tekintetben egyező vagy jobb szinten van.(22.§ (9))

Egy vállalkezési csoporton belüli kibocsátóra vonatkozó hitelminősítés nem alkalmazható a vállalkezési csoporthoz tartozó másik kibocsátó hitelminősítéseként.(22.§ (11))

Piaci kockázatok kalkulációja

Figyelembe véve a jelenlegi piaci kockázatok és a meglévő piaci kockázati limiteket valamint a jövőben tervezett üzleti aktivitást és az ezek korlátozására szolgáló tervezett piaci kockázati limiteket és feltételeket, meghatározásra kerül az összes piaci kockázat és annak potenciális maximális tőkeszükséglete a standard módszer szerint.

Működési kockázat kalkulációja

A bank tervidőszakára kalkulált bevételét alapul véve - a meglévő üzletági eloszlás mellett - meghatározásra kerül a tervidőszak éveire várható működési kockázat miatt tőkeigény.

2. Pillér szerinti kockázatok (SREP módszertan alkalmazása)

A Bank belső tőkeszükséglet számítás eljárásának kockázatmérési rendszere két módszertani eljárásra épül:

1. Jövőbeli lehetséges veszteség becslése **normál (általános, szokásos) kockázati környezetben**. Ennek keretében kerülhet sor a tőkekövetelmény jövőbeli veszteség eloszlások alapján történő meghatározására (VaR módszer) az alapvető kockázat-típusok (hitel, piaci, operációs, részesedési, és ország kockázatok) esetén. A részesedési-, operációs- és ország-kockázatok esetében – adatok híján – jelenleg nem VaR alapon, hanem az 1. Pillérben megadott módszereket használ a Bank a tőkekövetelmény számszerűsítésére.

A **szélsőséges kockázati környezetek** értékelése **forgatókönyv-elemzéssel**. A szokásos kockázati környezetben történő, VaR alapú kockázatmérés a modell-paraméterek stacionaritásán alapul, azaz feltételezi, hogy a múltbeli adatok alapján jól leírhatók a jövőbeli események valószínűségei. Ebből következően a modellek csak a megszokott körülmények között adnak elfogadható eredményt, de nem kezelik megfelelően az attól eltérő, megnövekedett kockázatokkal járó szituációkat (pl. iparági válság, likviditás-krízis, stb.). A forgatókönyv elemzés magába foglalja egyrészt ezen szélsőséges szituációk várható bekövetkezésének monitoringját, másrészt a kockázati környezet megváltozása által generált addicionális veszteség (tőkekövetelmény) számszerűsítését. Azaz, a forgatókönyv-elemzés alapvető célja a tőkekövetelmény normál kockázati környezetben alkalmazott modellek modell-kockázatából adódó esetleges alulbecslésének korrigálása. Ezen túlmenően, a

szokásos kockázatmérés által nem lefedett mérlegtételekhez (pl. tárgyi eszközök) kapcsolódó, illetve ott nem kezelt kockázat-források is a forgatókönyvek közt kerülnek figyelembe vételre, konkretizálva ezen kockázat-források manifesztációjának módját (pl. profit csökkenés).

Az 1. Pillér-ben lefedezett kockázatok mellett figyelembe vételre kerül a tervezés során a 2. Pillér-ben kimutatott és az 1. Pillér által le nem fedezett kockázatokra addicionálisan képzendő tőkekövetelmény.

Az alábbiakban típusonként kerül bemutatásra ezen kockázatok kalkulációja

Credit VaR tervezése

A tervezési folyamat részeként meghatározásra kerülnek az állományi tervek olyan bontásban, hogy a bank által működtetett Credit Risk VaR modulba azok betöltése megoldható legyen. Az állományterv két részből tevődik össze. Egyrészt figyelembe vételre kerül a meglévő állomány nettó változása, másrészt külön bemutatásra kerül az új szerződéseken keletkezett növekmény. Az állományi tervek a RIBS(ágazati) kódot, az országgódot és a Rating szerinti bontásokat is tartalmazzák. Ennek megfelelően a Credit Risk Var modulban betöltésre kerülnek, aminek végeredménye a hitelkockázat kockázatotott érték meghatározása.

Csoportszinten a Credit Risk Var meghatározása csoporttagok egyedi szintjén megállapított kockázatotott értékek építőköve elvű összegzéséből áll elő. A kalkuláció során cégenként a körön belüli tételek kiszűrésre kerülnek. Csoport szinten történő tervezésre módszertan kidolgozás alatt áll.

Országkockázat kalkulálása tervadatokon

PSZÁF metódus szerint kerül kalkulálásra a jövőbeni terveken bemutatott országbontás alapján. A tervezett kitettség alapján számolt expozíció a tervezett SZT-vel kerül összevetésre. Összegyűjtésre kerülnek a tervezett országkockázat releváns addicionális üzleti igények, a meglévő ügyfél limitekre történő konkrét beépülések prognózisai. Ezek alapján, a PSZÁF módszertant követve, bemutatásra kerülnek az üzleti igényeket biztosító szükséges országkockázati limitek és azok felmerülő tökeigénye. Az országkockázat releváns üzleti tervek, elképzelések ezen számítások birtokában kerülnek véglegesítésre.

Forgatókönyvek

A Bank a BLB iránymutatásai alapján a helyi gazdasági környezetnek megfelelően implementálta a BLB forgatókönyveit, stressz tesztjeit. A Bank az implementáció folyamán kialakította a forgatókönyv elemzés módszertanát, mely megfelelően jelzi mely forgatókönyv tekinthető relevánsnak az adott időszakban. A Bank ezen felül különböző kockázatok beazonosítása, definiálása után ezen forgatókönyveket a megfelelő kockázathoz rendelte. A Bank az ICAAP-ében rögzítette, hogy a tőkemegfelelés számítás során mely kockázatok (adott esetben mely forgatókönyvek) tőkekövetelményét miként veszi figyelembe.

Részesedési kockázat

Nem konszolidált szinten PIBB-ekre nem számolódik részesedési kockázat. Nem PIBB befektetések 370%-al (standard módszer szerint kalkulálva) kerülnek súlyozásra. Így a 2. Pillér szerinti részesedési kockázat alacsonyabb, mint a 1. Pillér szerint kalkulált beleértve a PIBB befektetéseket is.

Konszolidált szinten a körön belüli PIBB levonás eliminálásra kerül. Az Euroleasing csoportnál kockázat típusonként kerül számbavételre a részesedési kockázat. A többi befektetésre, ami nem kerül konszolidálásra, 370% számolódik.

Piaci VaR

Figyelembe véve a jelenlegi piaci kockázatokat és meglévő piaci kockázati limiteket valamint a jövőben tervezett üzleti aktivitást és az ezek korlátozására szolgáló tervezett piaci kockázati limiteket és feltételeket meghatározásra kerül az összes piaci kockázat és annak potenciális maximális tőkeszükséglete a VaR módszer szerint.

Kamat és likviditás

Figyelembe véve a bank kamatkockázati és likviditási pozícióit valamint a jövőben várható változásait a piaci feltételek esetleges változása mellett, az alkalmazott módszertan végeredményeként kerül meghatározásra a tőkeigény mértéke.

Tőketervezés középtávú hatása

A gyengélkedő gazdaság (általános gazdasági recesszió) illetve az ingatlanbuborék forgatókönyvének effektívvé válása középtávon determinálja a szükséges tőkepiaci intézkedéseket a megfelelő mértékű tartalék biztosítása érdekében. Tőketervezés során kerülnek figyelembe vételre a külső piaci tényezők, valamint a bank belső szakértői vélemények a kérdéses forgatókönyvek várható hatásáról. A megfelelő mértékű szavatoló tőke biztosítását középtávon kell értelmezni és ezért annak teljes hatása a 3 éves tőkepiaci tervben kerül beépítésre.